

Riadenie pohľadávok a záväzkov vo vybranej spoločnosti

Bc. Veronika Zemanová

Diplomová práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Veronika Zemanová
Osobní číslo:	M19863
Studijní program:	N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor:	Finance
Forma studia:	Kombinovaná
Téma práce:	Řízení pohledávek a závazků ve vybrané společnosti

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše teoreticky vysvětlete problematiku týkající se řízení pohledávek a závazků.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou společnost a popište její postavení na trhu.
- Analýzujte pohledávky a závazky společnosti a jejich řízení.
- Na základě předchozích analýz navrhněte zefektivnění řízení pohledávek a závazků ve společnosti.
- Zhodnoťte přínosy a případná rizika spojená s tímto návrhem.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BREALEY, Richard A.; MYERS, Stewart C. a MARCUS, Alan J. *Fundamentals of corporate finance*. Ninth edition. New York: McGraw-Hill Education, 2018. ISBN 978-1-259-92196-4.
DRBOHLAV, Jozef a POHL, Tomáš. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-8-073-57599-1.
MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-8-024-74574-9.
MOLES, P.; PARRINO, R.; KIDWELL, D. *Corporate Finance*. John Wiley & Sons Ltd., 2011. ISBN 978-8-074-00194-9.
SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojné účetnictví 2019*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2249-3.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. David Homola, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **28. června 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **5. srpna 2024**

L.S.

---

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 28. června 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 01.08.2024

Jméno a příjmení: Veronika Zemanová

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práca sa zaoberá riadením pohľadávok a záväzkov vo vybranej spoločnosti. Cieľom práce je zefektívniť riadenie pohľadávok a záväzkov z obchodných vzťahov v lehote splatnosti. Teoretická časť obsahuje teoretické poznatky o pohľadávkach a záväzkoch. Praktická časť zobrazuje analýzu aktuálneho stavu v podniku, rozbor a návrhy opatrení na zlepšenie situácie.

Kľúčové slová: pohľadávky, záväzky, riadenie, efektívnosť, splatnosť

ABSTRACT

The presented diploma thesis deals with the management of receivables and liabilities in the selected company. The aim of the work is to make the management of receivables and liabilities from business relationships more effective in the due date. The theoretical part contains theoretical knowledge about receivables and liabilities. The practical part shows the analysis of the current situation in the company, analysis and proposals for measures to improve the situation.

Keywords: receivables, liabilities, management, efficiency, maturity

Veľká vďaka patrí vedúcemu diplomovej práce, pánovi Ing. Dávidovi Homolovi, Ph. D. za trpezlivosť, odborné rady a ochotu pri spracovaní diplomovej práce.

PodĎakovanie tiež patrí zamestnancom spoločnosti za poskytnutie informácií o spoločnosti a pomoci pri spracovaní práce.

V neposlednom rade, patrí podĎakovanie priateľovi, rodine a kolegom, ktorí pri mne stáli a povzbudzovali ma v dokončení diplomovej práce aj štúdia.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CIELE A METÓDY PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČASŤ	13
1 POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY	14
1.1 VYMEDZENIE A PRÁVNA ÚPRAVA POHĽADÁVOK.....	14
1.2 VZNIK A ČLENENIE POHĽADÁVOK	15
1.2.1 Vznik pohľadávky	15
1.2.2 Členenie pohľadávok a záväzkov.....	16
1.3 OBSAH POHĽADÁVOK A ZÁVÄZKOV	18
1.4 OCEŇOVANIE, EVIDENCIA A ZÁNİK POHĽADÁVOK.....	19
1.5 MONITOROVANIE POHĽADÁVOK	20
1.6 RIADENIE A EFEKTÍVNOSŤ POHĽADÁVOK	23
1.7 TVORBA OPRAVNÝCH POLOŽIEK.....	25
2 VYMEDZENIE A PRÁVNA ÚPRAVA ZÁVÄZKOV.....	26
2.1 VZNIK A ČLENENIE ZÁVÄZKOV	27
2.2 OCEŇOVANIE, EVIDENCIA A ZÁNİK ZÁVÄZKOV	28
2.3 RIADENIE ZÁVÄZKOV	30
2.4 ZABEZPEČENIE ZÁVÄZKOV	31
II PRAKTICKÁ ČASŤ.....	36
3 INFORMÁCIE O SPOLOČNOSTI	37
3.1 HISTÓRIA SPOLOČNOSTI	40
4 HOSPODÁRSKE VÝSLEDKY	41
5 EKONOMICKÁ ANALÝZA SPOLOČNOSTI.....	43
5.2 VZNIK, EVIDENCIA A RIADENIE POHĽADÁVOK Z OBCHODNÉHO STYKU	47
5.3 DOKLADOVANIE, EVIDENCIA A RIADENIE ZÁVÄZKOV Z OBCHODNÉHO STYKU	50
5.4 DOKLADOVANIE, EVIDENCIA A RIADENIE ZÁVÄZKOV V SPOLOČNOSTI.....	51
6 PROJEKT NA RIADENIE POHĽADÁVOK A ZÁVÄZKOV V LEHOTE SPLATNOSTI.....	56
NÁVRHY A ODPORÚČANIA.....	61
ZÁVER	62
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY	63
ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATEK	67
ZOZNAM OBRÁZKOV	68
ZOZNAM TABULIEK	69

ZOZNAM GRAFOV	70
ZOZNAM PRÍLOH.....	71

ÚVOD

Nezáleží na veľkosti podniku, ale všeobecne je jeho cieľom najmä dosahovať čo najlepšie ekonomické výsledky ako aj uspokojovanie očakávania vedenia, alebo majiteľov podniku. Uspokojiť ročné očakávania a ciele je v dnešnej dobe konkurencie na trhu čoraz ťažšie a náročnejšie. Podnik musí poznať svoju pozíciu na trhu, silné a slabé stránky, ako aj príležitosti a hrozby, ktoré trh pre podnik prináša. Podnik musí poznať a definovať svoju dlhodobú a aj krátkodobú stratégiu a plán ako dosiahne najlepšie výsledky. Okrem toho je veľmi dôležité analyzovať, kontrolovať a vyhodnocovať jednotlivé kroky podniku. Analýza záväzkov účtovnej jednotky podniku je taktiež veľmi dôležitým procesom pre budúcnosť podniku, najmä poznaniu aktuálneho stavu a zadlženosti podniku.

Veľké účtovné jednotky majú komplexnejšie obchodné operácie ako účtovné jednotky v iných veľkostných skupinách. Práve tieto obchodné operácie sú zväčša rozdelené medzi rôzne divízie a pobočky. Riadenie jednotlivých jednotiek môže byť pre veľké podniky kritické z pohľadu ich finančnej stability a výkonnosti. Preto je dôležitá správna koordinácia všetkých podnikových činností. Veľké účtovné jednotky musia nielen monitorovať svoje riziká, ale aj vytvárať efektívne systémy a postupy. Pri všetkých činnostiach a operáciách, ktoré veľké podniky musia spracovávať, nemôžu zanedbávať finančné zdravie podniku. Jedným z hlavných cieľov každého podniku je dosahovať zisk, ani v tejto spoločnosti to nie je iné. Pomocou predaja tovarov a poskytnutia služieb si každá účtovná jednotka podnikateľského typu zaručuje pokračovanie v ďalšej prevádzkovej činnosti a dosahovaní zisku.

Analýza pohľadávok a záväzkov veľkej účtovnej jednotky podnikateľského typu je témou našej diplomovej práce, kedy porovnáваме a analyzujeme pohľadávky a záväzky z obchodného styku, ktoré nám poukazujú na finančnú situáciu vybranej spoločnosti. Z dlhodobého pohľadu porovnáваме výsledky z horizontálneho pohľadu, na základe ktorých je možné realizovať interné a externé rozhodnutia, ktoré sú nadobudnuté z konsolidovanej účtovnej závierky spoločnosti.

Riadenie pohľadávok a záväzkov v spoločnosti je dôležitou súčasťou jednotlivých procesov podniku. Výsledky na konci roka hovoria o finančnom zdraví a postavení spoločnosti. Veľké podniky majú zvyčajne vyšší objem pohľadávok a ich hodnota môže byť značne vyššia ako u ostatných podnikov. Pohľadávky, ktoré tieto účtovné jednotky spracovávajú sú väčšinou dlhodobé. Dôvodom je, že veľké spoločnosti často uzatvárajú dohody o dlhodobých

dodávkach a platbách. Preto je dôležité, aby pohľadávky v týchto podnikoch boli efektívne riadené a je potrebná ich dôkladná analýza.

Diplomová práca je rozdelená na dve časti, a to teoretickú a praktickú. Teoretická časť sa zaoberá pohľadávkami a záväzkami ich vymedzením, členením, oceňovaním, evidenciou, monitorovaním a riadením. Praktická časť začína predstavením vybranej spoločnosti, pokračuje hospodárskymi výsledkami, ekonomickou analýzou a končí návrhmi riešenia zistených problémov.

CIELE A METÓDY PRÁCE

Ciele práce

Hlavným cieľom diplomovej práce „Riadenie pohľadávok a záväzkov vo vybranej spoločnosti“ je definovať a analyzovať pohľadávky a záväzky vo všeobecnosti, ako aj so zameraním na konkrétnu spoločnosť. V závere diplomovej práce zhodnotíme aktuálny stav a navrhujeme možnosti riešenia pre skúmaný podnik.

Hlavným cieľom diplomovej práce je analýza a dedukcia pohľadávok a záväzkov vo vybranom podniku v oblasti distribúcie farmaceutických výrobkov. Na základe parciálnych cieľov práce dosiahneme výslednú časť práce s reálnymi možnosťami a návrhmi pre nami vybraný podnik.

Parciálne ciele práce sú:

- definícia a charakteristika teoretických pojmov a definícií,
- charakteristika a opis vybraného podniku,
- analýza pohľadávok a záväzkov vo vybranej spoločnosti,
- vyhodnotenie dát a výsledkov,
- návrhy vhodné na realizáciu vo vybranej spoločnosti.

V prvej časti práce sa venujeme definíciám, charakteristike teoretických pojmov a východiskám, ktoré sa týkajú najmä pohľadávok a ich členeniu, ako aj vymedzeniu pojmu záväzky a ich členeniu.

V praktickej časti realizujeme popis a analýzu vybranej spoločnosti, ktorá podniká v oblasti distribúcie farmaceutických výrobkov, taktiež základnú charakteristiku a popis činnosti vybranej spoločnosti. Na základe parciálnych cieľov budeme realizovať analýzu pohľadávok a záväzkov vo vybranej spoločnosti, ako aj porovnanie výsledkov v rámci jednotlivých ekonomických krokov spoločnosti. V závere práce navrhujeme reálne možnosti na zmenu v uvedenej téme.

Metódy práce

Charakteristika objektu skúmania

V diplomovej práci je objektom skúmania spoločnosť, ktorá sa venuje podnikateľským činnostiam v oblasti veľkodistribúcie farmaceutických výrobkov.

Pracovné postupy

Pri spracovaní diplomovej práce sme postupovali v jednotlivých krokoch, kedy sme sa v prvotných krokoch oboznámili s vybranou témou práce. Na základe vybranej témy sme hľadali vhodnú literatúru a publikácie, ktoré súvisia s vybranou problematikou. Následne sme si určili hlavný cieľ a parciálne ciele práce s vhodným výberom spoločnosti na splnenie cieľa. Na základe poznatkov ohľadom vybranej spoločnosti a následnej analýzy podniku sme navrhli vybrané možnosti a spôsoby zlepšenia súčasného stavu.

Spôsob získania údajov a zdroje

V rámci teoretickej časti práce sme použili mnoho dostupných knižných zdrojov a publikácií, ktoré sme získali z knižníc, ale aj prostredníctvom online knižníc. Informácie sme čerpali aj zo zdrojov nadobudnutých počas vysokoškolského štúdia.

V rámci praktickej časti sme získané informácie na základe osobného poznania spoločnosti a po osobných stretnutiach s vedením spoločnosti a s riadiacimi zamestnancami analyzovali. Konkrétne číselné údaje sme získali prostredníctvom účtovnej závierky a interných dokumentov podniku.

Analýzu ekonomických činiteľov budeme realizovať na základe doterajších ekonomických výsledkov za dlhodobé obdobie podniku, ako aj rozpad jednotlivých ekonomických ukazovateľov na jednotlivé súčasti ekonomiky podniku.

Použité metódy, vyhodnotenia a interpretácia výsledkov

Na spracovanie údajov, informácií a dát sme použili mnoho odlišných metód na spracovanie. Prostredníctvom metódy analýzy sme túto metodiku využili na rozklad teoretických poznatkov na jednotlivé časti a prvky. S cieľom sa s nimi čo najlepšie a najbližšie oboznámiť. Zvolili sme aj metódu dedukcie, syntézy, ale aj abstrakcie, na základe, ktorej sme sa zamerali najmä na tie dáta a údaje, ktoré boli dôležité pre prácu. Na spracovanie údajov vybranej spoločnosti sme využili metódu syntézy.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 POHLÁDÁVKY A ZÁVÄZKY

Pohládavy a závÄzky patria medzi zúctovacie a oceniteľné vzťahy podniku voči vonkajšiemu prostrediu a tiež do vnútra podniku, pričom tieto vzťahy sa účtujú v osobitnej triede podľa Zákona o účtovníctve. ZávÄzok je povinnosť podniku uhradiť voči externému prostrediu finančné a iné plnenie. Naopak pohľadávka je povinnosť z externého prostredia uhradiť finančné alebo iné plnenie podniku. (www.podnikam.sk, 2023)

ZávÄzky a pohľadavy členíme z časového hľadiska krátkodobé a dlhodobé, podľa toho, či je ich splatnosť do 1 roka alebo nad 1 rok. V podnikoch sa s pohľadávkami a závÄzkami pracuje, ak sa rieši zápočet, inventarizácia, odsúhlasenie alebo iné operácie v rámci zúctovacích vzťahov. K evidenciám všetkých týchto vzťahov je určená kniha pohľadávok a závÄzkov. (www.podnikam.sk, 2023)

Pohľadavku možno vymedziť ako právo vznikajúce veriteľovi, požadovať plnenie od dlžníka, vzniknuté z určitého závÄzkového vzťahu. (Bartošová, et. al, 2020, s. 13)

Z ekonomického hľadiska sú pohľadavy určitou formou poskytnutia obchodného úveru obchodnému partnerovi ako prejav vzájomných obchodných vzťahov medzi obchodnými partnermi. (Rojíček, et. al. 2016, s 45)

1.1 Vymedzenie a právna úprava pohľadávok

Z právneho pohľadu závÄzok znamená niečo splniť, niečo dať, niečoho sa zriecť alebo niečo strpieť. Pre účely účtovníctva sú závÄzky definované v Zákone o účtovníctve v § 2 od. 4 písm. b) ako existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až § 28 ZÚ, pričom sa vykazuje v účtovnej závierke vo výkaze o majetku a závÄzkoch. (www.epi.sk)

Základné právne úpravy vzniku a zániku závÄzkov, ako aj nakladanie s nimi sú upravené v Občianskom a Obchodnom zákonníku.

Z účtovného pohľadu pohľadavy predstavujú majetkovú zložku podniku, ktorá vznikla z uskutočnených účtovných operácií v minulom období a peniaze z nich budú plynúť v budúcnosti. Pohľadavy sú nehmotným majetkom, majetkovým právom na získanie peňažnej alebo nepeňažnej úhrady od odberateľov najmä za poskytnuté práce, služby dodávky tovarov a výrobkov. V tomto prípade ide o pohľadavy z obchodného styku.

V účtovníctve je sledované celé obdobie existencie pohľadávok, t. j. od okamihu jej vzniku, napr. pri fakturácii výkonov až po rôzne formy jej reálneho speňaženia (fyzické peniaze) alebo iného vysporiadania, pričom sa akceptuje ich všeobecná právna úprava, ako aj daňová legislatívna. (www.epi.sk)

Závazky v podvojnóm účtovníctve predstavujú cudzie zdroje krytia majetku a zobrazujú sa v súvahe na strane pasív, tzv. pasíva v užšom slova zmysle (cudzie pasíva). Ide v podstate o časť obchodného majetku podnikateľa, ktorý patrí veriteľovi. (www.epi.sk)

1.2 Vznik a členenie pohľadávok

Pohľadávka vzniká vtedy, keď dochádza k časovému posunu medzi dodávkou hnutelnej alebo nehnuteľnej vecí, poskytnutím služby alebo prevodom práva a úhradou za ne. Rozsah časového posunu pri vzniku pohľadávky nie je rozhodujúci. Pri akomkoľvek časovom posune u veriteľa vzniká pohľadávka a u dlžníka záväzok. Pri bezprostrednej úhrade pohľadávka nevzniká. Bezprostrednou pohľadávkou sa rozumie taký spôsob úhrady, keď k úhrade dochádza pri prevzatí vecí, služby alebo práva bez akéhokoľvek časového odkladu. (Bartošová et. al, 2020, s. 22)

1.2.1 Vznik pohľadávky

Pohľadávka vzniká najmä v obchodnom styku a to najmä za uskutočnené výkony, najmä pri predaji tovaru, poskytovaní služieb alebo dodávke hnutelnej alebo nehnuteľnej vecí. Pohľadávky vznikajú aj pri ďalších procesoch ako sú reklamácie za dodávky tovaru alebo služieb, pri uskutočňovaní pracovnoprávných vzťahov voči zamestnancom, vo vzťahu k daňovému úradu, Sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam a rôznym iným inštitúciám.

Vznik pohľadávky má aj svoje daňové aspekty. Pohľadávka súvisí s realizáciou podnikateľskej činnosti a tržby z nej sú predmetom zdanenia daňou z príjmu. V súvislosti s podnikateľskou činnosťou vznikajú aj ďalšie pohľadávky, inkaso ktorých predstavuje zdaniteľný príjem, ale aj pohľadávky, inkaso ktorých predstavuje nedaňový príjem, napr. pohľadávky z titulu poskytnutia pôžičky. K pohľadávkou sa viažu aj nepriame dane – daň z pridanej hodnoty, ktorá je súčasťou pohľadávky. (www.epi.sk)

Preukaznými dokladmi vzniku pohľadávok sú písomnosti o uskutočnení dodávok vecí, služieb a práv, napr. dodacie listy o dodávkach tovaru, výrobkov a iných vecí, zápisy vykonaných prác, preberacie protokoly, protokoly o škode, zmluvy, faktúry, rozhodnutia

súdu a pod. Na základe týchto písomnosti sa o pohľadávkach účtuje v účtovníctve, preto musia mať náležitosti účtovného dokladu v zmysle § 10 Zákona o účtovníctve. Faktúry musia mať náležitosti podľa § 74 Zákona o dani z pridanej hodnoty. (www.epi.sk)

Základným dokladom preukazujúcim vznik pohľadávky z odchodného styku sú faktúry. Náležitosti faktúry ako daňového dokladu o uskutočnenom zdaniteľnom plnení upravuje § 71 až § 75 Zákona o DPH.

Okrem pohľadávok vzniknutých v súvislosti s podnikateľkou činnosťou môžu byť v majetku fyzickej osoby aj pohľadávky nadobudnuté odplatne alebo bezodplatne.

1.2.2 Členenie pohľadávok a záväzkov

Z časového hľadiska sa pohľadávky a záväzky ku dňu vzniku členenia podľa dohodnutej doby splatnosti na (Bartošová, et. al, 2020, s.19):

- krátkodobé pohľadávky a krátkodobé záväzky s dohodnutou dobou splatnosti do jedného roka,
- dlhodobé pohľadávky a dlhodobé záväzky s dohodnutou dobou splatnosti nad jeden rok.

Dohodnutá doba splatnosti je doba dohodnutá v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa majú pohľadávky a záväzky splatiť alebo iným spôsobom vyrovať.

V súvislosti s časovým hľadiskom členenia majetku a záväzkov je potrebné vysvetliť dva pojmy – pojem dohodnutá doba splatnosti a pojem zostatková doba splatnosti.

Dohodnutá doba splatnosti pohľadávok a záväzkov je doba dohodnutá v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa majú pohľadávky a záväzky splatiť. Podľa dohodnutej doby splatnosti sa pohľadávky a záväzky účtujú pri vzniku účtovného prípadu na príslušné syntetické účty (§ 12 ods. 4 opatrenia MF SR č. 24 054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov).

Zostatkovou dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov potom rozumieme dobu, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti pri vzniku účtovného prípadu a dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Z uvedeného vyplýva, že jednotlivé druhy pohľadávok a záväzkov sa budú posudzovať z hľadiska zostatkovej doby splatnosti pre potreby ich vykázania v súvahe. (Obchodný zákonník, 2023)

V účtovnej závierke sa pohľadávky a záväzky vykazujú v členení na krátkodobé alebo dlhodobé podľa zostatkovej doby splatnosti. (www.epi.sk)

Z účtovného pohľadu sú pohľadávky súčasťou majetku účtovnej jednotky, t. j. aktív, ktoré sú výsledkom minulých udalostí a je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky prevažne formou finančných prostriedkov a dajú sa spoľahlivo oceniť. Vznik pohľadávky má aj svoje daňové aspekty. Pohľadávka súvisí s realizáciou podnikateľskej činnosti a výnosy z nej sú predmetom zdanenia daňou z príjmov. V súvislosti s podnikateľskou činnosťou vznikajú aj ďalšie pohľadávky, výnos ktorých predstavuje zdaniteľný príjem. (www.danovecentrum.sk)

Pohľadávky zanikajú predovšetkým ich uspokojením. Okrem inkasa pohľadávky môžu zaniknúť aj odpisom pohľadávky, vkladom pohľadávky do majetku spoločnosti započítaním pohľadávky, postúpením pohľadávky alebo zánikom záväzku (napr. odstúpením od zmluvy, odpustením záväzku). (Melicheríková, 2014, str. 13)

Lehota, do ktorej má byť pohľadávka uspokojená, sa všeobecne nazýva lehota splatnosti. Lehotu splatnosti si zúčastnené strany navzájom dohodnú v súlade s § 304a a § 340b Obchodného zákonníka s prihliadnutím na skutočnosť, že maximálna lehota splatnosti peňažného záväzku nesmie presiahnuť 60 dní, ak je dlžníkom subjekt verejného práva – 30 dní odo dňa doručenia dokladu (faktúry) alebo odo dňa dodania tovaru alebo poskytnutia služby podľa § 365. (www.danovecentrum.sk)

V súvislosti s omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi:

- nárok na úrok z omeškania,
- nárok na paušálnu náhradu nákladov s uplatnením pohľadávky,
- nárok na náhradu škody spôsobenej omeškaním.

Úroky z omeškania sú náhradou škody za stratu možnosti disponovať dlžnou čiastkou. Nárok na ne vzniká veriteľovi bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo oneskorenie spôsobené dlžníkom. V obchodných záväzkových vzťahoch sa platenie úrokov z omeškania dlžníka riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 365 až § 369). V zmysle § 365 je dlžník v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

1.3 Obsah pohľadávok a záväzkov

Pri vzniku účtovného prípadu sa posúdi časový charakter majetku a záväzkov a následne sa účtovný prípad zaúčtuje na príslušný syntetický účet. Ak dohodnutá doba splatnosti záväzku pri vzniku účtovného prípadu je menej, alebo sa rovná jednému roku považuje sa záväzok za krátkodobý a zaúčtuje sa na príslušnom syntetickom účte krátkodobých záväzkov v ÚT 3 – Zúčtovacie vzťahy alebo v ÚS – Bežné bankové úvery a ÚS 24 – Iné krátkodobé finančné výpomoci. Ak sa záväzok pri vzniku účtovného prípadu považuje za dlhodobý, zaúčtuje sa na príslušnom syntetickom účte v ÚT 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky. Z toho vyplýva, že pre účty záväzkov máme v rámci účtovej osnove osobitne účty pre krátkodobé a pre dlhodobé záväzky. (www.epi.sk)

Špecifickou oblasťou sú pohľadávky, pre ktoré sa v rámci účtovej osnove nenachádzajú zvlášť účty pre dlhodobé pohľadávky a zvlášť účty pre krátkodobé pohľadávky. O krátkodobých pohľadávkach aj o dlhodobých pohľadávkach sa účtuje na tých istých syntetických účtoch v ÚT 3 a uplatnenie časového hľadiska sa zabezpečuje pomocou analytických účtov. To znamená, že pri vzniku účtovného prípadu konkrétna pohľadávka sa posúdi z hľadiska dohodnutej doby splatnosti, účtovný prípad sa zaúčtuje na syntetickom účte a časové hľadisko členenia na krátkodobé a dlhodobé pohľadávky sa zabezpečí pomocou analytických účtov. (Melicheríková, 2014, str. 27)

Pri vykazovaní v súvahe jednotlivé pohľadávky a záväzky sa posudzujú z hľadiska zostatkovej doby ich splatnosti. Pohľadávky a záväzky, ktorých dohodnutá doba splatnosti bola pri vzniku účtovného prípadu menšia alebo rovná jednému roku, t. j. účtovali sa ako krátkodobé, vykazujú sa aj v súvahe medzi krátkodobými pohľadávkami a krátkodobými záväzkami. Pohľadávky a záväzky, ktorých zostatková doba splatnosti je k súvahovému dňu menšia alebo rovná jednému roku, musia sa vykázat' v súvahe medzi krátkodobými pohľadávkami a krátkodobými záväzkami. Preto pohľadávky a záväzky, ktorých dohodnutá doba splatnosti bola pri vzniku účtovného prípadu dlhšia ako jeden rok, musia sa podrobnejšie analyzovať práve z hľadiska zostatkovej doby splatnosti. Tá časť dlhodobej pohľadávky alebo dlhodobého záväzku, ktorá bude zinkasovaná alebo uhradená v bezprostredne nasledujúcom účtovnom období, sa považuje za krátkodobú, z toho dôvodu sa táto krátkodobá časť dlhodobej pohľadávky, resp. dlhodobého záväzku musí najskôr v rámci analytickej evidencie preúčtovať z analytického účtu dlhodobej pohľadávky, resp. dlhodobého záväzku na príslušný analytický účet krátkodobej pohľadávky, resp. krátkodobého záväzku a následne vykázat' medzi krátkodobými pohľadávkami, resp.

krátkodobými závazkami v súvahe. Časť dlhodobej pohľadávky alebo dlhodobého záväzku, ktorá nebude zinkasovaná alebo uhradená v priebehu 12 mesiacov od súvahového dňa, sa vykáže v súvahe medzi dlhodobými pohľadávkami, resp. dlhodobými záväzkami. (Melicheriková, 2014, str. 28)

1.4 Oceňovanie, evidencia a zánik pohľadávok

Oceňovanie majetku pre účely účtovníctva upravujú § 24 až § 26 Zákona o účtovníctva. Pri oceňovaní pohľadávok sa uplatňuje rovnaký postup ako pri oceňovaní iného majetku, ocenenie je závislé od spôsobu nadobudnutia pohľadávky a môže ísť o (431/2002 Z. z. Zákon o účtovníctve):

- ocenenie menovitou hodnotou – používa sa u pohľadávok vzniknutých vlastnou činnosťou, pričom menovitou hodnotou sa rozumie čiastka, na ktorú pohľadávka znie, čiastka uvedená na doklade, ktorý preukazuje vznik pohľadávky,
- ocenenie obstarávacou cenou – používa sa pri nadobudnutí pohľadávky postúpením alebo vkladom do základného imania, zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním, ktorými môžu byť napr. náklady na znalecké ocenenie, provízia poskytnutá sprostredkovateľovi a pod.,
- ocenenie reprodukčnou obstarávacou cenou – používa sa pri bezodplatnom nadobudnutí pohľadávok, napr. dedením alebo darovaním s výnimkou tých, ktoré sú ocenené menovitou hodnotou.

V zmysle § 4 ods. 7 Zákona o účtovníctve je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo a zostavovať účtovnú závierku v mene euro.

Splatnosť pohľadávky je vyjadrená dobou dohodnutou v zmluve alebo iným spôsobom, v ktorej sa má pohľadávka splatiť.

Pohľadávka môže zaniknúť (431/2002 Z. z. Zákon o účtovníctve):

- uskutočnením peňažného alebo vecného plnenia v prospech veriteľa,
- postúpením,
- odpisom,
- vkladom do majetku spoločnosti,
- odpustením záväzku,

- odstúpením od zmluvy,
- uplynutím lehoty,
- splynutím osoby dlžníka a veriteľa.

Postúpenie pohľadávky znamená, že na základe zmluvy o postúpení medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku voči dlžníkovi novému veriteľovi, a to odplatne alebo bezodplatne. Postupník sa tak stane novým veriteľom. Pričom Občiansky zákonník vyžaduje písomnú firmu zmluvy. (www.epi.sk)

Odpis pohľadávky znamená definitívne vyradenie z majetku, a to z iného dôvodu ako je inkaso pohľadávky, postúpenie prípadne započítanie pohľadávky.

Pri odpise pohľadávky sa pri trvalom upustení od jej vymáhania účtuje zánik pohľadávky v knihe pohľadávok a v rámci uzávierkových účtovných operácií ostatné príjmy zahrňované do základu dane v tom účtovnom období, v ktorom sa účtovná jednotka rozhodla aj vymáhania upustiť. Ak v budúcnosti dôjde k úhrade už odpísanej pohľadávky, príjem sa účtuje ako príjem neovplyvňujúci základ dane. (www.epi.sk)

Pri odpise pohľadávky, ktorá spĺňa podmienky uvedené v § 19 ods. 2 písm. h) a písm. i) Zákona o dani z príjmov, sa zánik pohľadávky účtuje v zmysle § 14 ods. 3 postupov účtovania v knihe pohľadávok a v rámci uzávierkových účtovných operácií príjem neovplyvňujúcich základ dane, a to na základe dokladov preukazujúcich dôvod odpisu pohľadávky.

1.5 Monitorovanie pohľadávok

Základom pre monitorovanie pohľadávok podniku je jej správna a aktuálna evidencia pohľadávok. Táto evidencia umožní kontrolu pohľadávok spoločnosti, napr. či boli pohľadávky platené v lehote splatnosti za konkrétneho odberateľa, v plnej výške. Dnešné účtovné systémy umožňujú automatické vyhodnotenie doby splatnosti pohľadávok za jednotlivých odberateľov spoločnosti.

Monitorovanie a sledovanie pohľadávok predstavujú nasledovné kroky (Freiberg, 1996, s. 27):

- evidencia a kontrola pohľadávok,

- sledovanie splatnosti pohľadávok,
- sledovanie pomeru medzi pohľadávkami a predajom,
- sledovanie ďalších ukazovateľov, ako napr. ukazovatele likvidity, doba inkasa pohľadávok z obchodného styku, rýchlosť obratu pohľadávok.

Na monitorovanie pohľadávok spoločnosti sa používajú pomerové ukazovatele finančnej analýzy, ktorých úlohou je komplexnejšie monitorovanie pohľadávok, pretože umožňujú dať do súvislosti rôzne ekonomické faktory a javy. „Pomerové finančné ukazovatele vyjadrujú ekonomické javy v ich vzájomnej súvislosti. Zároveň eliminujú vplyv veľkosti analyzovaného podniku.“ (Zalai, 2006, s. 72)

1.5.1 Manažment pohľadávok

Základnou úlohou kredit manažment, tzv. manažmentu pohľadávok je stanovenie optimálnej úrovne viazanosti prevádzkového kapitálu v podnikových pohľadávkach. Optimálnou úrovňou chápeme dostatok kapitálu k tomu, aby bol podnik schopný ponúknuť svojim odberateľom výhodné platobné podmienky. Čo podniku prinesie zachovanie odberateľov, ale aj rast objemu predaja. Z druhého pohľadu manažment pohľadávok musí zabezpečiť úroveň pohľadávok ktorá nespomalí obrat kapitálu podniku a ani neznižuje jeho rentabilitu. (Sivák, 2015, s. 145)

Úlohy manažmentu pohľadávok sú: (Melicheríková, 2014, s. 17):

- stanovenie obojstranne výhodných predajných a platobných podmienok medzi dodávateľom a odberateľom,
- vyhodnotenie úverovej vážnosti každého z odberateľov,
- stanovenie kreditných limitov pre každého odberateľa,
- neustála kontrola pohľadávok, iniciovanie opatrení v prípade pohľadávok po lehote splatnosti (upomienky, sankcie),
- určenie dôveryhodnosti odberateľa,
- zmluvné zaistenie inkasa (preddavky, splátky, akreditívy, záruky),

- kontrola platobných podmienok,
- monitorovanie pohľadávok prostredníctvom doby obratu, veku pohľadávky a iné,
- interaktívna spolupráca s oddeleniami marketingu, odbytu a s oddelením pre stanovenie cien,
- identifikácia neštandardných podmienok predaja.

K vyššie uvedeným úlohám kredit manažmentu patrí aj optimálne stanovenie úrovne obchodných úverov. Eliminovať riziko, že odberateľ realizuje úhradu pohľadávky s oneskorením je úlohou controllingu. (Sedliačiková a Volčkos, s. 19)

Základné otázky spojené s poznaním rizika, jeho rozkladom a prijímaní opatrení sú (Milicheríkova, 2014, s. 16):

- aký objem kapitálu je optimálne viazať v pohľadávkach,
- ako nastaviť diferencovaný prístup k zákazníkom,
- ako zabezpečiť úhradu pohľadávok.

Efektívny manažment pohľadávok zníži pravdepodobnosť neuhradenia pohľadávok a neistotu z neuhradenia a tiež zabezpečí, aby sa podnik nestal sám platobne neschopný.

Hlavné úlohy kredit-manažmentu pri riadení pohľadávok a záväzkov sú (Šnircová, 2000, s. 69):

- prípravná fáza obchodného vzťahu na základe analýzy bonity a rizikovosti obchodného partnera stanoviť kredit-limit pre každého odberateľ samostatne a tatiež stanoviť aj platobné podmienky obchodného styku,
- realizačná fáza obchodného vzťahu monitorovanie plnenia obchodného vzťahu,
- fáza trvania obchodného vzťahu vyhodnotiť stav a vývoj pohľadávok, koordinovať formy vysporiadania pohľadávok v spolupráci s externými subjektmi určiť metodiku tvorby prípadných opravných položiek a analýzy ich príčin v spoločnosti.

1.6 Riadenie a efektívnosť pohľadávok

Hlavnou úlohou riadenie pohľadávok v podniku je ochrániť ho pred vysokým podielom faktúr, ktoré odberatelia platia po termíne splatnosti, minimalizovať podiel nedobytných pohľadávok ktoré sú získané s vynaložením vysokých nákladov alebo nie sú vôbec získateľné. (Kislingerová, 2004, s .414)

Riadenie pohľadávok predstavuje ich usmerňovanie z pohľadu objemu, štruktúry a času. Základným pilierom riadenia sú časové plány pohľadávok a úverová politika podniku. Časové plány pohľadávok zobrazujú prehľad pohľadávok v lehote splatnosti, po lehote splatnosti a výške nesplatených pohľadávkach z časového hľadiska.

Úlohou manažmentu pohľadávok je optimalizovať výšku a štruktúru pohľadávok, hlavne minimalizovať riziko ich nezaplatenia. Pohľadávky po lehote splatnosti majú negatívne dopady na peňažné toky podniku.

Predaj tovaru a služieb s odloženou lehotou splatnosti predstavuje určitú formu poskytnutia obchodného úveru. Časť kapitálu dodávateľa je investovaná u odberateľa v podobe pohľadávky s dlhšou dobou splatnosti. (Šnircová, 2000, s. 68)

Riadenie pohľadávok sa zameriava najmä na (Šiman-Petera, 2020, s. 127):

- stanovenie komu, v akej výške poskytnúť obchodný úver,
- minimalizáciu rizika z nezaplatenie pohľadávky,
- monitoring pohľadávok s pohľadom na dodržiavanie lehoty splatnosť,
- politiku pri vymáhaní pohľadávok.

Riadenie pohľadávok v podniku rozumieme ako podnikateľské činnosti zámerné a vedomé, ktorých úlohou je optimálne usmerňovanie pohľadávok podniku (Pevná, 2017, s. 99)

Zjednodušene možno definovať riadenie pohľadávok aj ako rozhodovanie, ktorému odberateľovi poskytneme úver a ktorému nie. (Mrkvička, 2011, s. 110)

Kroky potrebné na udržanie optimálnej likvidity a zvyšovanie efektívnosti riadenia pohľadávok sú (Vochozka, 2021, s. 248):

- analyzovanie dôveryhodnosti odberateľov,
- vytvorenie vhodných platobných podmienok pre obe strany,
- nájdenie najvhodnejšej metódy refinancovania pohľadávok,
- upravenie štruktúry pohľadávok vrátane ich výšky,
- zvolenie vhodného postupu vymáhania nevyhľaditeľných pohľadávok.

Hlavným cieľom riadenia pohľadávok v podniku je možné definovať ako umožnenie rastu predaja tovarov a služieb bez zvyšujúceho rizika vzniku negatívnych pohľadávok a ich dopadov na cash flow spoločnosti. (Kislíngerová, 2010, s. 474)

Riadenie pohľadávok v podniku sa člení na dve skupiny, a to preventívne a vymáhateľné. Preventívne opatrenia zabraňujú vzniku nedobytných alebo neskoro hradených pohľadávok. Vymáhateľné opatrenia nastupujú v okamžiku, ak nebola pohľadávka uhradená včas. (Pevná, 2017, s. 98)

Úlohy riadenia pohľadávok sú (Kňazovský, 2000, s. 72):

- stanovenie optimálnej výšky obchodného úveru poskytnutému odberateľovi,
- vymedzenie predajných a platobných podmienok, ktoré budú prijateľné pre obidve strany,
- stanovenie úverovej vážnosti každého zákazníka,
- určenie úverových limitov jednotlivým odberateľom,
- nepretržitá kontrola pohľadávok v lehote splatnosti a iniciovanie následných oparení,
- verifikácia dôveryhodnosti odberateľa,
- zmluvné zaisťovanie inkasa, napr. splátky, preddavky, záruky, zmenky a akreditívy,
- prerokovanie a kontrola platobných podmienok,
- monitorovanie pohľadávok, ich doby splatnosti a doby obratu pohľadávky,
- sledovanie neštandardných podmienok predaja.

Na hodnotenie efektívnosti riadenia pohľadávok v danom podniku je potrebné poznať niekoľko ukazovateľov, ktoré sú nevyhnutné pre poznanie, či riadenie dopytov je efektívne, či doba splatnosti poskytnutá odberateľom zodpovedá prínosom z obchodných transakcií, prípadne či sú skutočné doby splatnosti. (Mrkvička, 2011, s. 122)

1.7 Tvorba opravných položiek

Opravné položky sa vytvárajú podľa § 26 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. v platnom znení o účtovníctve pri prechodnom znížení hodnoty majetku a zrušia sa v prípade, ak zanikne riziko, na ktoré boli vytvorené.

Tvorba opravných položiek sa vykonáva na ťarchu príslušných nákladových účtov tvorby opravných položiek na základe inventarizácie, pri ktorej sa zistilo dočasné zníženie ocenenia majetku v tých prípadoch, keď takto zistená hodnota majetku je nižšia ako cena majetku zachytená v účtovníctve na príslušných majetkových účtoch.

1.7.1 Opravná položka k pohľadávkam

Spoločnosť pri účtovaní opravných položiek postupuje v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92 zo dňa 16.12.2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.

Ak účtovná jednotka tvorí opravnú položku k majetku, ktorý je ocenený v účtovníctve v cudzej mene a prepočíta ju kurzom vyhláseným NBS ku dňu vytvorenia opravnej položky.

V poznámkach účtovnej závierky účtovná jednotka uvedie spôsob stanovenia opravných položiek k majetku, uvedie zdroj informácií na stanovenie výšky opravnej položky ako aj pohyb počas bežného účtovného obdobia.

Opravné položky sa znížia popřípade zrušia zaúčtovaním v prospech príslušných výnosových účtov, pokiaľ inventarizácia v nasledujúcom období nepreukáže opodstatnenosť ich výšky alebo pominú dôvody pre ich existenciu.

2 VYMEDZENIE A PRÁVNA ÚPRAVA ZÁVÄZKOV

Závazok z pohľadu právneho znamená niečo splniť, niečo dať, niečoho sa zriecť alebo niečo strpieť. Pre účely účtovníctva sú záväzky definované v Zákone o účtovníctve v § 2 ods. 4 písm. b) ako existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 ZÚ a vykazuje sa v účtovnej závierky vo výkaze majetku a záväzkov. (Obchodný zákonník)

Základná právna úprava vzniku a zániku záväzkov, ako aj nakladania so záväzkami je definovaná najmä v Obchodnom a Občianskom zákonníku.

Záväzky v podvojnóm účtovníctve predstavujú cudzie zdroje krytia majetku a zobrazujú sa v súvahe na strane pasív, tzv. pasíva v užšom slova zmysle (cudzie pasíva). Ide v podstate o časť obchodného majetku podnikateľa, ktorý patrí veriteľom. (Obchodný zákonník)

Záväzkom sa rozumie existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť. Podľa § 24 až 28 sa vykazuje v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch. (www.slov-lex.sk)

Ekonomickým základom tohto pojmu je výmena tovaru. Tovarová výmena sa začala právne premenovávať fenoménom záväzku, teda obligácie. Záväzkový právny vzťah je právny vzťah, z ktorého jedna strana je povinná druhej strane niečo dať a druhá strana je povinná konať. (Ovečková et. al, 1994, s. 314)

Obchodný záväzok je právny záväzok uskutočňovaní v oblasti obchodu, resp. podnikateľskej činnosti. Záväzok sa chápe ako právna povinnosť voči niekomu. Pojem obchod je špecifická ekonomická činnosť, ktorou sa sprostredkujú predaj a kúpa tovarov, služieb a iných statkov pomocou peňazí. Vo svojej podstate je obchod ekonomický pojem, uskutočňuje sa však právnymi formami a z toho pohľadu ho možno považovať za právny, resp. obchodný záväzkový vzťah. (Suchoža et al, 2007, s. 555)

Pojem obchodný záväzok je totožný s výrazom obchodný záväzkový vzťah. Obchodný záväzkový vzťah definujeme ako vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie a dlžníkovi povinnosť splniť záväzok. Prihliadnuc na jeho historické chápanie, možno ho vymedziť v širšom zmysle ako právny vzťah, z ktorého jedna strana je povinná druhej strane

z daného dôvodu niečo dať, konať, opomenúť alebo trpieť a táto je oprávnená to požadovať. A právo na plnenie zahŕňa viaceré aspekty predmetu plnenia. (Ovečková et al. 1994, s. 172)

Záväzkové vzťahy a teda aj ich zánik, sú upravené v Obchodnom zákonníku. Ako sme už spomínali, v niektorých prípadoch sa záväzkové vzťahy riadia Obchodným zákonníkom, inokedy zase Občianskym zákonníkom. Otázky zásadne upravené v Občianskom zákonníku a s doplnkami v Obchodnom zákonníku, napr. uzatváranie zmlúv alebo zmluvná pokuta sa riadia Občianskym zákonníkom. (Ovečková, et al, 2020, s. 18)

2.1 Vznik a členenie záväzkov

Vznik zmlúv, ktorými sa zakladajú záväzky, sa spravujú ustanoveniami § 43 a nasledujúcimi Občianskeho zákonníka. Do úvahy treba však brať aj iné ustanovenia napr. o právnych úkonoch pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak. Na základe novelizácie Občianskeho zákonníka a v súvislosti s účinnosťou povinne zverejňovaných zmlúv v zmysle ustanovenia § 47a je neplatné ustanovenie zmluvy, podľa ktorého zmluva uzatvorená na dobu určitú trvá aj po uplynutí tejto doby. (www.unia.sk)

Na základe právnej úpravy možno obchodné záväzkové vzťahy (§ 261 a § 262 Obchodného zákonníka) členiť podľa subjektov, podľa povahy ich činnosti, ako aj povahy vzťahu na nasledujúce druhy (Ovečková et. al, 2010, s. 19):

- relatívne obchodné záväzkové vzťahy,
- absolútne obchodné záväzkové vzťahy,
- fakultatívne (zmluvné) obchodné záväzkové vzťahy.

Relatívne obchodné záväzkové vzťahy definuje § 261 odsek 1 Obchodného zákonníka ako vzťahy medzi podnikateľmi navzájom, týkajúce sa podnikateľskej činnosti. Podnikateľ je podľa § 2 Obchodného zákonníka osoba zapísaná v obchodnom registri, podnikajúca na základe živnostenského listu, podnikajúca na základe oprávnenie, ktoré získala podľa osobitného právneho predpisu, alebo fyzická osoba vykonávajúca distribučnú činnosť.

Druhou formou relatívnych obchodných záväzkových vzťahov popísanou v § 261 ods. 2 sú aj záväzkové vzťahy, kde podnikateľ vystupuje ako subjekt záväzkového vzťahu len na jednej strane tohto vzťahu. Na druhej strane môžu vystupovať subjekty ustanovené zákonom, podľa ktorého podnikateľom sa rozumie aj subjekt verejného práva, napr. štát

alebo verejnoprávna inštitúcia, ak vstupujú do záväzkových vzťahov s podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. O obchodný záväzkový vzťah ide len v prípade, ak ide o zabezpečenie verejných potrieb, alebo zabezpečenie vlastnej prevádzky, čiže nákup počítačov či kancelárskych potrieb. (Škrinár et al, 2012, s. 209)

Absolútne obchodné záväzkové vzťahy, resp. absolútne obchody sú rozdelené do skupín. Pri tejto skupine záväzkových vzťahov je rozhodujúci subjekt záväzkového vzťahu. Zákon ich vymedzuje taxatívne.

Do prvej skupiny spadajú záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi obchodnou spoločnosťou a spoločníkom ako aj medzi spoločníkmi navzájom. Patria tu aj vzťahy medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zariadovaní záležitostí spoločnosti a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a spoločnosťou pri výkone jeho preverenia. (Suchoža et al. 2007, s. 555)

Druhú skupinu tvoria vzťahy medzi zakladateľmi družstva a medzi členom a družstvom vyplývajúcich z členenia v družstve.

Tretou skupinou sú vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovanie (§ 642 Občianskeho zákonníka), ďalej vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov, ktoré sú vymenované v Zákone o cenných papieroch č. 566/2001 Z. z. - § 30 a nasledujúce. (Suchoža et al. 2007, s. 555)

Fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy vznikajú z taxatívne vymedzených zmlúv, napr. zmluva o predaji podniku, zmluvy o tichom spoločenstve, o inkase, o úvere, ako aj vzťahy, ktoré vznikajú z bankovej záruky, či sľubu odškodnenia. Tieto zmluvné typy sa budú vždy riadiť Obchodným zákonníkom, a to aj v prípade, že jedným z účastníkov bude fyzická osoba, čiže nepodnikateľ. (Suchoža et al 2007, s. 555)

2.2 Oceňovanie, evidencia a zánik záväzkov

Podľa § 25 ZÚ sa záväzky ku dňu vzniku oceňujú menovitou hodnotou. Záväzky získané postúpením, nadobudnuté vkladom do základného imania a prevzaté záväzky sa oceňujú obstarávacou cenou. (www.epi.sk)

Pri pochybných záväzkoch, pri ktorých existuje riziko, že dlžník úplne alebo čiastočne neuhradí, ako aj pri sporných záväzkoch, pri ktorých sa vedie spor s dlžníkom o ich uznanie

alebo zaplatenie a pri záväzkoch voči dlžníkom v konkurznom konaní sa v účtovnej závierke znižuje ocenenie záväzkov nepriamo vytváraním opravných položiek účtovaných na vrub nákladov. (www.epi.sk)

Pri dlhodobých záväzkoch (§ 18 ods. 7, § 21 ods. 6 PÚP), ktorých zostatková doba splatnosti je dlhšia ako jeden rok, sa opravnou položkou upravuje hodnota záväzku na jej hodnotu v čase účtovania a vykazovania. Pri dlhodobých pôžičkách, ktoré sú neúročené alebo úročené nižšou sadzbou, ako je bežná úroková sadzba, sa záväzok upraví opravnou položkou na hodnotu v čase účtovania a vykazovania. Záväzok, pri ktorom účtovná jednotka nemá doklad, sa účtuje ako rezerva v odhadovanej sume. (www.epi.sk)

Na podrobné a presné informácie o záväzkoch slúžia analytické účty vytvorené v súlade s § 4 PÚP, ktoré sú súčasťou hlavnej knihy. Analytické členenie syntetických účtov zohľadňuje najmä členenie (www.epi.sk):

- a) podľa dohodnutej doby splatnosti a zostatkovej doby splatnosti,
- b) podľa dohodnutej doby splatnosti sa záväzky členia na krátkodobé a dlhodobé pri vzniku účtovného prípadu; podľa zostatkovej doby splatnosti sa záväzky členia v účtovnej závierke,
- c) podľa dlžníkov alebo rovnorodých skupín dlžníkov, na slovenskú a cudziu menu,
- d) podľa položiek účtovnej závierky, a to aj vrátane požiadaviek na zostavenie poznámok k účtovnej závierke a zverejňovanie údajov z účtovnej závierky,
- e) podľa požiadaviek na vyčíslenie základu dane jednotlivých daní,
- f) pre potreby zúčtovania zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia, príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu,
- g) podľa iných hľadísk, podľa potrieb finančného riadenia účtovnej jednotky.

Účtovná jednotka môže pre svoje potreby viesť aj analytickú evidenciu, ktorá môže okrem finančných údajov obsahovať aj iné údaje, najmä dátum splatnosti záväzku, konkrétneho dlžníka (veriteľa), príslušenstvo pohľadávky (záväzku), vysporiadanie a zánik pohľadávky (záväzku) a pod. (www.epi.sk)

Najčastejším spôsobom zániku záväzku je splnenie dlhu riadne a včas, ktorý tým zanikne zo zákona. Ak si na základe zmluvy majú účastníci plniť navzájom, môže sa domáhať splnenia záväzku len ten, kto sám splniť navzájom, môže sa domáhať splnenia záväzku len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený ho splniť. Aj ten, kto je povinný plniť vopred, môže svoje plnenie odoprieť až do tej doby, keď bude poskytnuté alebo zabezpečené vzájomné plnenie. To platí ale iba v prípade, ak je plnenie druhého účastníka ohrozené skutočnosťami, ktoré nastali u druhého účastníka a ktoré mu neboli známe, keď zmluvy uzavrel. (www.uniba.sk)

Ak je daná možnosť splniť záväzok viacerými spôsobmi, má vo všeobecnosti právo voľby dlžník, ak nebolo v zmluve dohodnuté inak. Od vykonanej voľby však už nie je možné odstúpiť.

V prípade, ak sa náhodným zánikom niektorej veci voľba zmarila, priznáva zákon účastníkovi, ktorý mal právo voľby, od zmluvy odstúpiť. Dlžník splní dlh aj vtedy, ak plní (www.uniba.sk):

- tomu, kto je oprávnený prijať podľa osobitného zákona plnenie alebo,
- tomu, kto predloží veriteľovo potvrdenie o tom, že je oprávnený prijať plnenie. Toto však neplatí, ak dlžník vedel, že ten, kto potvrdenie predložil, nie je oprávnený na prijatie plnenia.

2.3 Riadenie záväzkov

Riadeniu záväzkov a úlohám riadenia záväzkov je v odbornej literatúre venované veľmi málo priestoru oproti problematike z pohľadu pohľadávok.

Riadenie záväzkov je rovnakou súčasťou manažmentu spoločnosti ako riadenie pohľadávok, a to z dôvodu, že je súčasťou podnikového finančného riadenia podniku a ovplyvňuje podnikové financie. Pre riadenie záväzkov z obchodného styku je potrebná koordinácia logistického a finančného útvaru. Okrem koordinácie útvarov, je potrebné monitorovanie a sledovanie záväzkov, čiže evidenciu a kontrolu záväzkov, sledovanie doby splatnosti záväzkov a taktiež sledovanie finančných ukazovateľov, ako sú ukazovatele likvidity, doba obratu záväzkov, obchodný deficit, celkový obrat peňazí...).

Podobne ako pri riadení pohľadávok podniku, je potrebné zriadiť v rámci finančného úseku špecializovaný útvar pre riadenie záväzkov. Táto potreba je podmienená najmä veľkosťou podniku, počtom obchodných partnerov aj náročnosti zazmluvnených vzťahov.

Riadenie záväzkov je predpokladom úspechu. Je potrebná účinná spolupráca hlavných zainteresovaných strán, finančného a logistického útvaru, podporené spolupracou s inými divíziami podniku.

Základom pre monitorovanie záväzkov je aktuálna a správna evidencia záväzkov podniku, ktorá rovnako ako monitorovanie pohľadávok umožňuje kontrolu záväzkov, podľa doby splatnosti a rozbor podľa jednotlivých dodávateľov.

K monitorovaniu záväzkov sa využívajú pomerové ukazovatele finančnej analýzy, ktoré zobrazujú komplexné monitorovanie záväzkov,

2.4 Zabezpečenie záväzkov

Významnú časť záväzkového práva tvorí problematika zabezpečenia záväzkov. V praxi sa tento právny spôsob zabezpečenia vymožitelnosti práv veriteľa často využíva. Účastníci záväzkových vzťahov sa nespoliehajú na ustanovenia, ktoré umožňujú uplatňovať sankcie za nesplnenie záväzkov. Zabezpečovacie inštitúty znižujú majetkové riziko veriteľa a posilňujú jeho postavenie v záväzkovom vzťahu. Zabezpečovacie prostriedky slúžia na ochranu zmluvnej strany, ktorá znáša riziko a ktorá musí mať istotu, že plnenie druhej zmluvnej strany sa neskôr uskutoční. (Kubíček et. al, 2008, s. 318)

Práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov možno zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením alebo zriadením záložného práva. Nároky zamestnávateľa voči zamestnancovi je možné zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením alebo písomnou zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. (Kubíček et al. 2008, s. 318)

Občiansky zákonník upravuje tieto zabezpečovacie prostriedky (www.epavo.sk):

- zmluvná pokuta (§ 544 a nasl.),
- ručenie (§ 546 a nasl.),
- dohoda o splátkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551),
- záložná zmluva (§ 552),

- zabezpečovací prevodom práva (§ 553),
- zabezpečovacie postúpenie pohľadávky (§ 554),
- uznanie dlhu (§ 558),
- zábezpeka (§ 555 a nasl.).

Prostredníctvom záložného práva možno zabezpečiť pohľadávku veriteľa na peňažné plnenie aj pohľadávku nepeňažnú (pokiaľ jej hodnota je určitá alebo počas trvania záložného práva určiteľná), existujúcu, viazanú na splnenie podmienky alebo takú, ktorá má v budúcnosti iba vzniknúť, pohľadávku v dobe vzniku záložného práva splatnú alebo ktorej splatnosť má ešte len nastať. (www.epi.sk)

Záložné právo môže zabezpečiť aj taký záväzok, ktorej splnenie sa nemožno domáhať na súde s vedomím, že záložné právo ako právo akcesorické má tiež povahu naturálneho práva, ktoré nemožno vymáhať súdnou cestou. (www.epi.sk)

Záložné právo zabezpečuje nielen istinu záväzkov, ale bez ďalšieho aj jeho súčastí, úžitky a príslušenstvo (úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania, náklady spojené s uplatnením na súde) – ak sú to plody a úžitky, tak len tie, ktoré nie sú oddelené od hlavnej veci – pokiaľ zmluva neurčuje inak. (www.epi.sk)

Sústava právnych prostriedkov zameraná na minimalizáciu rizika straty z porušenia zmluvy. Jeho funkciou je posilniť právne postavenie veriteľa v záväzkovom právnom vzťahu, najmä v štádiu, keď je právo ohrozené, príp. porušené. Mechanizmus zabezpečenia záväzkov sa aktivuje v okamihu, keď dlžník riadne a včas nesplní svoje záväzkové povinnosti. (Ovečková, 1994, s. 59)

2.4.1 Analýza likvidity

Ukazovatele likvidity vyjadrujú schopnosť podniku zaplatiť svoje krátkodobé záväzky zo svojich disponibilných zdrojov. Čiže rýchlosť ich transformácie z danej podoby na peňažné prostriedky, pomocou ktorých je schopná platiť svoje záväzky. Likvidita je najdôležitejšou a najsledovanejšou stránkou finančnej situácie v podniku, nielen pre manažment podniku, ale aj externé subjekty, s ktorými je podnik v kontakte.

Rozlišujeme tri stupne likvidity, a to:

- I. stupeň likvidity – tzv. hotovostná alebo okamžitá likvidita,

- II. stupeň likvidity – tzv. pohotová likvidita,
- III. stupeň likvidity – tzv. bežná alebo celková likvidita.

Bežná likvidita vypovedá o schopnosti podniku platiť svoje záväzky. Pri bežnej likvidite sa neberú do úvahy zásoby, pretože predstavujú najproblematickejšiu časť obežných aktív. Teda bežná likvidita poukazuje na to, koľkokrát pokrývajú obežné aktíva krátkodobé záväzky podniku, čo znamená, koľkokrát je podnik schopný uspokojiť svojich krátkodobých veriteľov, keby premenil všetky svoje obežné aktíva v danom okamžiku na hotovosť. Čím je hodnota ukazovateľa vyššia, tým je pravdepodobnejšie zachovanie platobnej schopnosti podniku. Odporúčané hodnoty sa štandardne pohybujú medzi 1,5 – 2,5.

$$\text{Bežná likvidita} = \text{obežné aktíva} / \text{krátkodobé záväzky}$$

Pohotová likvidita vyjadruje solventnosť podniku a je určená najmä pre rozhodovanie banky, či poskytnúť podniku krátkodobý úver alebo nie. Charakterizuje v podstate schopnosť podniku kryť svojimi pohľadávkami a peňažnými prostriedkami svoje bežné potreby a krátkodobé dlhy. Optimálna hodnota ukazovateľa je 1 – 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{krátkodobé pohľadávky} + \text{krátkodobý finančný majetok} + \text{peňažné prostriedky}) / \text{krátkodobé záväzky}$$

Okamžitá likvidita slúži na dlhodobé hodnotenie vývoja platobnej schopnosti podniku. Odborná literatúra odporúča hodnoty 0,2 – 0,5.

$$\text{Okamžitá likvidita, tzv. hotovostná, prípadne likvidita I. stupňa} = (\text{krátkodobý finančný majetok} + \text{peňažné prostriedky}) / \text{krátkodobé záväzky}$$

Podiel čistého pracovného kapitálu na obežných aktívach je ukazovateľ, ktorý charakterizuje finančnú stabilitu podniku, mal by dosahovať 30 – 50%. Pretože obežné aktíva sú tvorené položkami rôznej likvidnosti, je potrebné ich o ne očistiť.

$$\text{Podiel ČPK na OA} = (\text{obežné aktíva} - \text{krátkodobé cudzie zdroje}) / \text{obežné aktíva}$$

2.4.2 Analýza aktivity

Analýza aktivity odpovedá na otázku, v akej miere podnik využíva vložené aktíva a ich časti. Ukazovatele aktivity analyzujú či podnik efektívne a účinne využíva svoj majetok. Či veľkosť jednotlivých druhov aktív v súvahe je primeraná k súčasným alebo budúcim hospodárskym aktivitám podniku.

Primerané využitie majetku je základným kameňom pre efektívne fungovanie podnikového transformačného procesu, ako i indikátorom stabilnej finančnej situácie.

Pre potreby diplomovej práce sa zameriame iba na ukazovatele pohľadávok a záväzkov, a to:

- priemerná doba obratu pohľadávok,
- obrat pohľadávok,
- priemerná doba obratu záväzkov,
- rýchlosť obratu záväzkov,
- doba obratu zásob,
- obratový cyklus peňazí,
- obchodný deficit,
- platobná neschopnosť,
- celková zadlženosť.

Doba inkasa pohľadávok z obchodného styku hovorí o priemernom počte dní, koľko prejde od fakturácie k inkasu pohľadávok. Je dôležitým faktorom pre určenie optimálnej doby splatnosti, ktorá zobrazuje odporúčané hodnoty doby obratu pohľadávok aj ich veľkosť. Optimálna doba obratu pohľadávok by mala mať klesajúci charakter. Optimálna doba splatnosti je 30 dní a alarmujúca je vyše 100 dní. (Růčková, 2019, s. 70)

$$\text{Doba obratu pohľadávok} = (\text{pohľadávky z obchodného styku} / \text{tržby}) * 360$$

Obrat pohľadávok vyjadruje či, podnik efektívne využíva svoje pohľadávky. Jeho úlohu je docieliť znižovanie hodnoty, pričom rýchlosť obratu pohľadávok by mala mať čo najvyššie hodnoty. (Kubičková, 2015, s. 155)

$$\text{Obrat pohľadávok} = (\text{tržby} / \text{pohľadávky z obchodného styku})$$

Priemerná doba splácania záväzkov z obchodného styku slúži na zobrazenie priemernej doby splatnosti záväzkov spoločnosti od ich vzniku až do doby ich úhrady. Čím je dlhšia, tým je to pre podnik výhodnejšie. (Knápková, 2017, s. 109)

$$\text{Doba obratu záväzkov} = (\text{krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov} / \text{tržby}) * 360$$

Rýchlosť obratu záväzkov vyjadruje ako rýchlo vie podnik uhradiť svoje záväzky voči dodávateľom, od jeho vzniku až k samotnej úhrade.

$$\text{Rýchlosť obratu záväzkov} = (\text{tržby/záväzky z obchodného styku})$$

Doba obratu zásob vyjadruje priemerný počet dní, počas ktorých sú zásoby viazané v spoločnosti do doby ich spotreby alebo predaja.

$$\text{Doba obratu zásob} = (\text{zásoby/tržby}) * 360$$

Obratový cyklus peňazí vyjadruje dobu medzi platbou za nakúpený materiál, tovar a službu a dobou prijatia inkasa z predaja tovaru, výrobkov a služieb. Charakterizuje čas, počas ktorého sú peňažné prostriedky viazané v obežnom majetku. (Synek, 2000, s. 340)

$$\text{Obratový cyklus peňazí} = \text{doba obratu zásob} + \text{doba obratu pohľadávok} - \text{doba obratu záväzkov}$$

Obchodný deficit predstavuje bezplatný obchodný úver, vyjadruje sa ako rozdiel medzi dobou obratu pohľadávok a dobou obratu záväzkov. V prípade, ak dosahuje kladné hodnoty, podnik poskytuje svojim odberateľom obchodný úver, čo nie je žiadúce. Spoločnosť by sa mala snažiť o záporný obchodný deficit. (Holečková, 2008, s. 86)

Platobná neschopnosť zobrazuje z akej časti sú kryté pohľadávky záväzkami a vyjadruje z akej časti by mohli byť v prípade okamžitej nutnosti splatenia dlhov vyrovnané pohľadávkami.

$$\text{Platobná neschopnosť} = (\text{záväzky/pohľadávky})$$

Celková zadlženosť vyjadruje rozsah majetku firmy, ktorý je krytý cudzími zdrojmi. Odporúčaná hodnota by mala byť medzi 30 až 60%

$$\text{Celková zadlženosť} = (\text{cudzíe zdroje/aktíva celkom})$$

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 INFORMÁCIE O SPOLOČNOSTI

V diplomovej práci sa venujeme charakteristike, opisu a analýze ekonomických aspektov vybranej spoločnosti UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť. Začiatok kapitoly venujeme opisu a charakteristike spoločnosti, aby sme spoločnosť čo najviac priblížili. Neskôr sme realizovali popis doteraz dosiahnutých ekonomických výsledkov a na ich základe sme realizovali analýzu ekonomických ukazovateľov z pohľadu pohľadávok a záväzkov v danej spoločnosti.

Unipharma je z pohľadu SK NACE zaradená do skupiny 46.46.0 Veľkoobchod s farmaceutickým tovarom a má 660 zamestnancov, z toho 14 ľudí tvorí manažment firmy.

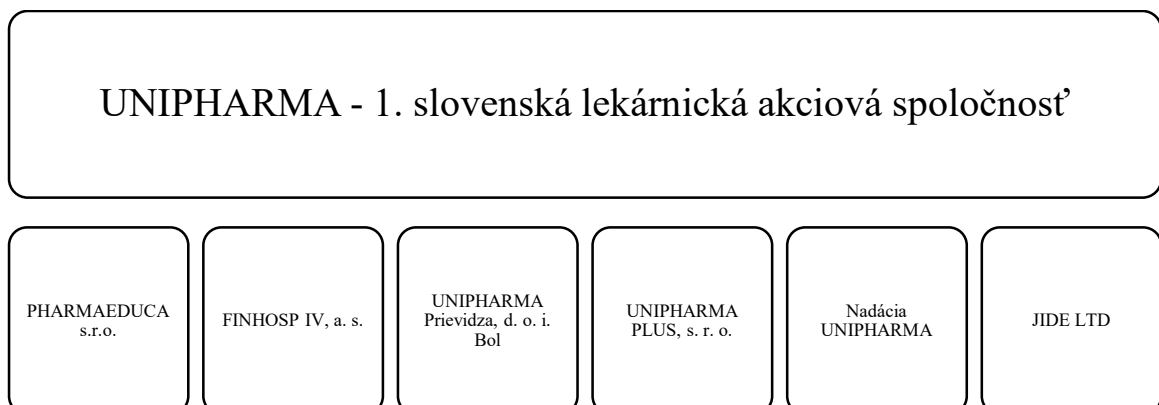
UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť bola založená v roku 1995 pod názvom UNIPHARMA PRIEVIDZA a.s.. V roku 1996 prišlo zlúčeniu so spoločnosťou Unipharma spol. s r.o.. Pod aktuálnym názvom je evidovaná od 30.07.2010 v Obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, Oddiel: Sa a vložka číslo: 272/R.

Unipharma - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť je popredným veľkodistribútorom v oblasti farmaceutických výrobkov na Slovensku. Každý tretí predaný medikament prechádza jej skladmi. Patrí medzi päťdesiat najväčších podnikov v krajine.

Základným cieľom a kritériom spoločnosti je v maximálnej miere uspokojovať potreby obchodných partnerov poskytovaním kvalitných, spoľahlivých služieb v dodávke liekov, zdravotníckeho materiálu, zdravotníckych pomôcok, veterinárnych liekov, doplnkového sortimentu a tiež vo výrobe liekov v povolenom rozsahu činností.

Moto Unipharmy je „Vznikli sme s lekárnikmi, pracujeme pre lekárnikov a vytvárame spolu viacgeneračnú lekárnickú akciovú spoločnosť.“

Graf 1 Zoznam dcérskych spoločnosti Unipharmy (vlastné spracovanie)

Graf 1 znázorňuje zoznam všetkých dcérskych spoločnosti Unipharmy. Unipharma má 100 % v týchto dcérskych spoločnostiach: FINHOSP IV, a. s., UNIPHARMA Prievidza, d. o. i. Bol, PHARMAEDUCA s.r.o., JIDE LTD aj v Nadácií UNIPHARMA. V spoločnosti UNIPHARMA PLUS, s. r. o. má iba 50% podiel. Taktiež má spoločnosť aj pridružený podnik, a to PharmInfo, s.r.o., Bratislava.

Unipharma má tri pobočky, a to v Bratislave, Bojniciach a Prešove. Hlavná je v Bojniciach.

UNIPHARMA je držiteľom:

- medzinárodného certifikátu STN EN ISO 9001:2016,
- osvedčenia o dodržiavaní správnej veľkodistribučnej praxe,
- osvedčenia o dodržiavaní správnej výrobnjej praxe výrobcom.

Medzinárodný platobný certifikát STN EN ISO 9001:2016, ktorého platnosť je od 07.04.2023 do roku 2026. A v prípade úspešných dozorných auditov zostáva v platnosti.

UNIPHARME bol udelený za:

- veľkodistribúciu liekov, zdravotníckych pomôcok, omamných látok a psychotropných látok, farmaceutických výrobkov, zdravotníckeho materiálu a zdravotníckej techniky, liečebnej kozmetiky, veterinárnych liekov, veterinárnych prípravkov, veterinárnych zdravotníckych pomôcok a drogérstického tovaru,
- výrobu liekov – balenie do vonkajšieho obalu.

„Osvedčenie o dodržiavaní správnej veľkodistribučnej praxe“ jej bolo vydané Štátnym ústavom kontroly liečiv po inšpekcií podľa článku 111 Smernice 2001/83/ES. Má vydané osvedčenie pre všetky tri pobočky, ktorých platnosť je do roku 2026.

„Osvedčenie o dodržiavaní správnej výrobnjej praxe výrobcom“ jej bolo tiež vydané Štátnym ústavom kontroly liečiv po inšpekcií podľa článku 111 Smernice 2001/83/ES. Na základe posúdenia zhody s princípmi a pravidlami Správnej výrobnjej praxe, ktoré sú stanové v smernici 2003/94/ES.

Obrázok 1 Logo spoločnosti UNIPHARMA

Základný princíp pre všetky činnosti a procesy UNIPHARMY na dosiahnutie najvyššej miery spokojnosti sú servis, stabilita, serióznosť, spoľahlivosť a sortiment.

Spoločnosť UNIPHARMA založila v roku 2020 aj nadáciu pod názvom „Nadácia UNIPHARMA“, ktorej účelom je podpora zdravia a zdravého spôsobu života s využitím prvkom humanity a solidarity formou pomoci najmä:

- zdravotníckym zariadeniam pri nákup zdravotníckej techniky a liekov,
- poskytovateľom lekárenskej starostlivosti pri rozvoji lekárenského stavu a poskytovanej lekárenskej starostlivosti, vzdelania lekárenského stavu a pri edukácii pacientov zo strany poskytovateľov lekárenskej starostlivosti,
- občanom pri riešení závažných zdravotníckych problémoch vyžadujúcich komplikované a nadštandardné lekárske zákroky doma i v zahraničí, ako aj zmiňovať následky zložitých životných situácií (invalidita, vdovy, siroty),
- občanom, ktorí sa dostali do zložitých sociálnych pomerov, zdravotných situácií,
- podpora detských domovov,
- podpora zdravotníckej osvetu, zmiernenie a dôsledkov priemyselných havárií a pomoc pozostalým s prioritou ľudskej spolupatričnosti a úcty, vďaky, ľudskosti a súcitu.

Obrázok 2 Logo Nadácie UNIPHARMA

V roku 2022 bola nadácia prvýkrát uvedená v zozname prijímateľov zo zaplatenej dane a celý výťažok bol venovaný „Celoslovenskému reakčno-ozdravnému pobytu – Hurbanovo 2022“

Spoločnosť UNIPHARMA od roku 1996 vydáva odbornoinformačný mesačník, ktorý bol historicky prvým časopisom na Slovenku určený lekárnikom. Prináša odborné a aktuálne informácie z oblasti zdravotníctva a lekárnictva pre lekárnikov, lekárov, odbornú verejnosť, inštitúcie, dodávateľov liekov, študentov a absolventov farmaceutických a lekárskech fakúlt nielen na Slovensku, ale aj v Českej republike.

3.1 História spoločnosti

Spoločnosť UNIPHARMA bola založená v roku 1992 lekárnikom RNDr. Tomislavom Jurikom, CSc., pričom jeho cieľom bolo vybudovať obchodnú spoločnosť na distribúciu liekov s účasťou lekárnikov – majiteľov lekární na Slovensku. Distribučnú spoločnosť začal budovať v prenajatých priestoroch v obci Koš pri Prievidzi. Malá spoločnosť vtedy UNIPHARMA, spol. s r. o. hneď od začiatku dokázala realizovať objednávky do lekární na dennej báze, na rozdiel od vtedajšej konkurencie. Najväčšou devízou spoločnosti bola kvalita sortimentu a služieb, flexibilita a rýchlosť distribúcie liekov.

V rokoch 1992 až 1995 ukončila pôsobenie v obci Koš. V rokoch 1992 až 1995 sa UNIPHARMA presťahovala do Prievidze. Následne sa v roku 1999 presťahovala do Bojníc, do vlastného administratívneho a skladového centra Unipharmy. Od roku 1995 zabezpečovala distribúciu aj v prenajatých priestoroch v Bratislave a v Prešove. Neskôr v roku 2002 zriadila Unipharma pobočku v Bratislave vo vlastných priestoroch a v roku 2004 aj v Prešove.

Základným cieľom vzniku obchodnej spoločnosti bolo zapojiť do spolupráce lekárnikov. Rok 1995 bol kľúčovým rokom, vtedy spoločnosť nadobudla celoštátne pôsobenie a lekárnici tak mohli byť zapojení do riadenia lekárskej distribúcie. Ako najlepšia cesta sa ukázala transformácia firmy na akciovú spoločnosť a následná ponuka akcií spoločnosti lekárnikom – svojim zákazníkom. Týmto spôsobom lekárnici získali majoritný podiel v spoločnosti, ktorá sa postupne stala ich spoľahlivým partnerom a taktiež ochrancom slobodného výkonu lekárskeho povolania na Slovensku.

Od roku 2002 poskytuje spoločnosť okrem veľkodistribučných aktivít Up aj zdravotnú starostlivosť vo svojich vlastných zdravotníckych zariadeniach. A to od roku 2002 v nemocnici Košice – Šaca, od roku 2004 v Handlovej a od roku 2006 v Bánovciach nad Bebravou. Nemocnica Košice – Šaca získala aj ocenenie Slovak Gold Exclusive, ktoré jej bolo udelené za výborné hospodárske výsledky a stabilitu. Od roku 2008 Unipharma prevádzkuje špičkové medicínske centrum uniKLINIKA kardinála Korca v Prievidzi, od roku 2016 diagnostické medicínske centrum uniCENTRUM v Bojniciach a od roku 2017 uniPOLIKLINIKU v Dubnici nad Váhom.

4 HOSPODÁRSKE VÝSLEDKY

Základné imanie spoločnosti UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť je 12 172 186 EUR a je zložené zo štyroch emisií, konkrétne:

- emisia ISIN SK 1110001411 tvorí 45 630 ks akcií,
- emisia ISIN SK 1110005669 tvorí 9 277 ks akcií,
- emisia ISIN SK 1110005651 tvorí 3 800 ks akcií,
- emisia ISIN SK 1000023251 tvorí 270 271 ks akcií.

Akcie spoločnosti sú vedené na meno, v zaknihovanej podobe, v hodnote 37€/akcia od päťstoosemdesiatjedem akcionárov.

Organmi akciovej spoločnosti sú:

- valné zhromaždenie,
- predstavenstvo,
- dozorná rada.

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom spoločnosti, je tvorené všetkými akcionármi, zasadá najmenej raz ročne a najneskôr tri mesiace po podaní daňového priznania z dôvodu schválenie účtovnej závierky.

Predstavenstvo má päť členov, a to predsedu predstavenstva a štyroch členov predstavenstva, pričom ich funkčné obdobie sú štyri roky.

Dozorná rada je najvyšším kontrolným orgánom a. s.. Dohliada na výkon pôsobnosti predstavenstva a uskutočňovania podnikateľskej činnosti spoločnosti. Skladá sa z piatich členov, ktorých funkčným obdobím sú štyri roky a končí sa až voľbou novej dozornej rady.

Z uverejnených účtovných výkazov je vidieť, že tržby Unipharmy každoročne stúpajú. V roku 2020 mali tržby v hodnote 514 miliónov €, v roku 2021 vo výške 548 miliónov € a v roku 2022 v hodnote 579 mil. €. Najvyšší rozdiel dosiahli tržby v roku 2023, a to až 629 miliónov €.

Obrázok 3 znázorňuje vývoj zisku spoločnosti v rokoch 2018 až 2022. Kde je vidieť, že jediný pokles zisku nastal v roku 2020, ktorého príčinou bola epidémia koronavírusu. Odvtedy sa spoločnosť už ekonomicky spamätala a ide vpred.

Zisk

UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť

Obrázok 3 Zisk UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť(www.finstat.sk)

UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť v roku 2022 zvýšila svoj zisk o 30% na 4 862 316€ a tržby jej zrástli o 6% na 578,9 miliónov €.

Ostatné hospodárske výsledky spoločnosti v roku 2022 boli:

- celkové výnosy v hodnote 582 172 447€,
- celkové aktíva v hodnote 231 620 708€,
- vlastný kapitál na úrovni 46 656 386€,
- celková zadlženosť dosiahla hodnotu 79,86€,
- hrubá marža dosiahla hodnotu 4,13%.

5 EKONOMICKÁ ANALÝZA SPOLOČNOSTI

Úspešnosť podniku je definovaná na jednej strane kvalitnými produktami, tovarmi a službami a na druhej strane efektívnosťou vnútropodnikových procesov. Odrazom týchto faktorov sú finančné parametre podnikania. Dobrá finančná situácia podniku prispieva k jej konkurencieschopnosti a k znižovaniu nerovnováh na konkurenčnom trhu.

V tejto kapitále diplomovej práci si rozoberieme ekonomickú situáciu v Unipharme z pre nás dostupných údajov.

5.1 Súvaha a štruktúra pohľadávok a záväzkov z obchodného styku Unipharmy

Unipharma – 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť zostavuje individuálnu konsolidovanú účtovnú závierku v súlade s Medzinárodnými štandardmi finančného výkazníctva, ktoré sme pre potreby diplomovej práce pretransformovali na typické slovenské výkazy aj pomocou poskytnutých hlavných kníh spoločnosti.

Tabuľka 1 Súvaha spoločnosti UNIPHARMA za rok 2023 v EUR (vlastné spracovanie)

Aktíva		Pasíva	
Dlhodobý nehmotný majetok	341 798	Základné imanie	12 172 186
Dlhodobý hmotný majetok	23 555 911	Fondy tvorené zo zisku	8 288 208
Dlhodobý finančný majetok	30 878 391	VH za ÚO	1 908 096
Zásoby	55 493 827	VH z minulých rokov	37 104 296
Dlhodobé pohľadávky	813 485	Dlhodobé záväzky	2 445 603
Krátkodobé pohľadávky	118 860 218	Krátkodobé záväzky	124 662 910
Krátkodobý finančný majetok	847 650	Krátkodobé úvery	56 591 101
Peňažné prostriedky	5 913 335		
Časové rozlíšenie	6 467 785		
SPOLU	243 172 400	SPOLU	243 172 400

Z pohľadu rozkladu aktív, krátkodobé aktíva tvoria 77,47% z celkových aktív spoločnosti a dlhodobé iba 22,53%. Dlhodobé aktíva má spoločnosť uložené najmä v dlhodobom finančnom majetku, ktorý tvoria podiely v dcérskych a pridružených spoločnostiach. Podstatnú časť majetku tvoria aj budovy, v ktorých spoločnosť prevádzkuje svoje distribučné sklady. Krátkodobé aktíva má spoločnosť uložené v najväčšej miere

v krátkodobých pohľadávkach a zásobách. Čo vyplýva aj z toho, že hlavnou podnikateľskou činnosťou spoločnosti je veľkodistribúcia farmaceutických výrobkov.

Pasíva Unipharmy tvoria 75,54% záväzky spoločnosti a vlastné imanie iba v hodnote 24,46%. Dlhodobé záväzky spoločnosti tvoria nepodstatnú zložku záväzkov, významné sú krátkodobé záväzky, ktoré predstavujú 74,54% z celkových pasív spoločnosti. Krátkodobé záväzky spoločnosti sú tvorené z podstatnej časti záväzkami z obchodného styku, krátkodobými úvermi a kontokorentnými účtami. Negatívne hodnotíme nerozdelený výsledok hospodárenie z minulých období, ktorý predstavuje 62,39% z celkovej hodnoty vlastného imania. Tieto nevyužitú finančné prostriedky by spoločnosť mohla využiť na ďalšie zlepšenie procesov spoločnosti, prípadne na ohodnotenie, motivovanie zamestnancov spoločnosti k ešte lepším výkonom.

Tabuľka 2 Štruktúra pohľadávok spoločnosti v EUR a percentách (vlastné spracovanie)

Rok		Štruktúra pohľadávok v EUR				Štruktúra pohľadávok v %			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Do splatnosti		77 215	92 720	94 774	100 715	87,74	87,90	86,26	90,07
		618	428	146	488	%	%	%	%
Po splatnosti (v dňoch)	do 90	5 987 678	7 617 143	9 873 885	8 317 041	6,80%	7,22%	8,99%	7,44%
	91 - 120	521 461	716 486	1 021 906	298 460	0,59%	0,68%	0,93%	0,27%
	121- 150	537 082	372 198	399 256	476 449	0,61%	0,35%	0,36%	0,43%
	151- 180	427 553	140 879	309 940	272 220	0,49%	0,13%	0,28%	0,24%
	181- 360	1 033 362	427 443	507 484	293 852	1,17%	0,41%	0,46%	0,26%
	nad 361	2 284 374	3 491 560	2 987 889	1 447 923	2,60%	3,31%	2,72%	1,29%
Spolu		88 007 128	105 486 137	109 874 506	111 821 433				

Z hľadiska štruktúry pohľadávok podľa splatnosti môžeme skonštatovať, že podstatnú časť pohľadávok spoločnosť zinkasuje v termíne splatnosti. Z pohľadávok po lehote splatnosti najväčšiu časť tvoria pohľadávky v lehote do 90 dní po termíne splatnosti. Čo je ovplyvnené, aj tým, že Unipharma obchoduje hlavne s pravidelnými odberateľmi a poskytuje veľa možnosti finančných bonusov. Pozitívne hodnotíme každoročne klesajúci stav pohľadávok z obchodného styku po splatnosti. Spoločnosť by sa mala ešte zamerať na pohľadávkach po

splatnosti nad 361 dní, ako jediné vykazujú každoročne hodnotu vyššiu ako 1%. Ašak pri objeme pohľadávok Unipharmy nepredstavujú pre spoločnosť veľkú finančnú hrozbu.

Tabuľka 3 Štruktúra záväzkov spoločnosti v EUR a percentách (vlastné spracovanie)

Rok	Štruktúra záväzkov v EUR				Štruktúra záväzkov v %				
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	
Do splatnosti	129 404	153 460	180 974	176 549	97,67	96,59	97,84	96,11	
	711	993	182	295	%	%	%	%	
Po splatnosti (v dňoch)	do 90	2 705 777	4 958 440	3 838 972	6 967 332	2,04%	3,12%	2,08%	3,79%
	91-120	1 943	171 161	10 340	417	0,00%	0,11%	0,01%	0,00%
	121-150	61 503	-597	-105	16 419	0,05%	0,00%	0,00%	0,01%
	151-180	147 498	290	1 915	20 387	0,11%	0,00%	0,00%	0,01%
	181-360	0	199 425	65 113	70 537	0,00%	0,13%	0,04%	0,04%
	nad 361	173 519	92 850	73 906	75 227	0,13%	0,06%	0,04%	0,04%
Spolu		132 494	158 882	184 964	183 699				
		951	562	323	614				

Pozitívne hodnotíme spoločnosť, z pohľadu schopnosti hradiť svoje záväzky v termíne splatnosti. Iba záväzky, ktoré majú nejakú nejasnosť sú uhradené do 90 dní po termíne splatnosti. Ide napríklad o nákupy, ktoré nespĺňajú dohodnutú kvalitu, kvantitu alebo cenu. Pri obrate spoločnosti ide o nepodstatný podiel z celkových záväzkov z obchodného styku. Unipharma má za cieľ úhradu svojich záväzkov v termíne splatnosti z dôvodu bonusov poskytnutých od dodávateľov spoločnosti.

Tabuľka 4 Tvorba opravných položiek Unipharmy k pohľadávkam z obchodného styku za rok 2023 v EUR (materiály spoločnosti)

Názov položky	Pohľadávky z obchodného styku		
	Brutto	Opravná položka	Netto
Do splatnosti	100 721 305		100 721 305
Po splatnosti do 90 dní	8 317 041	-76 532	8 240 509
Po splatnosti 91 -120 dní	298 460	-37 823	298 460
Po splatnosti 121 -150 dní	476 449	-18 888	476 449
Po splatnosti 151 -180 dní	272 220	-29 945	272 220

Po splatnosti 181 - 360 dní	293 852	-5 934	293 852
Po splatnosti nad 361 dní	1 447 923	-1 357 330	1 453 391
Celkom	111 827 250	-1 526 452	110 300 798

Spoločnosť má k 31.12.2023 ešte ostatné pohľadávky do splatnosti vo výške 5 300 000€. Po lehote splatnosti nad 360 dní eviduje v brutto hodnote 442 839 EUR, ku ktorým je tvorená opravná položka vo hodnote 315 562€ a teda netto hodnota je v celkovej výške 127 277 EUR. Z tabuľky 4 a z vyššie uvedených údajov vyplýva, že spoločnosť tvorí opravné položky v zákonom stanovenej a odporúčanej výške.

Tabuľka 5 Typy finančných bonusov Unipharmy (vlastné spracovanie)

Názov bonusu	Popis bonusu
bonus za informačné služby	poskytnutie dát Up dodávateľom
bonus za informačné služby	marketingová ponuka pre dodávateľov
bonus za nadnormatívne zásoby	nadštandardné nákupy obchodného tovaru s bonusom od dodávateľa
bonus za individuálny objemný nákup	neplánovaný a náhodný jednorazový nákup s bonusom od dodávateľa
bonus za objemný zmluvný nákup	plánovaný a zmluvne dohodnutý bonus za nákup tovaru
bonus za predaný objem	plánovaný a zmluvne dohodnutý bonus za predaný tovar
bonus za alternatívnu splatnosť	včasná platba
bonus za štandardnú splatnosť	dodržanie štandardnej splatnosti
bonus za vedenie skladu	logistické služby súvisiace s vedením konsignačných a colných skladov
bonus za vlastnú dopravu	odber tovaru a dovoz od dodávateľa do skladov Up
bonus za výrobu	služby súvisiace s aktivitami pri výrobe/prebalovaní tovaru
odmena za dopravu	Ligistické činnosti súvisiace s činnosťami v rámci DTP, pre-wholesaling v rámci dopravy
odmena za skladovanie	Ligistické činnosti súvisiace s činnosťami v rámci DTP, pre-wholesaling v rámci skladovania

Z tabuľky 5 vyplýva, že spoločnosť Unipharma má bonusy poskytnuté od dodávateľov a taktiež ona sama poskytuje bonusy svojim odberateľom. Pestrá ponuka bonusov sa pri takej veľkej spoločnosti sa očakáva. Všetky typy bonusov sú počítané na mesačnej báze a od roku 2007 ich počíta IS Oracle sám. Zodpovední zamestnanci si len musia dať veľký pozor

pri nastavení bonusov pri jednotlivých odberateľoch vo fakturačnom systéme. Bonusy sa počítajú iba z predaja tovarov, potraviny a doplnkový sortiment sú vyradené z výpočtov bonusov spoločnosti.

5.2 Vznik, evidencia a riadenie pohľadávok z obchodného styku

Fakturácia vyskladneného tovaru v spoločnosti prebieha dvomi spôsobmi, a to automaticky cez predajné objednávky alebo ručne.

Fakturácia tovaru cez predajné objednávky je možná na základe jednej faktúry alebo zbernej faktúry.

V prípade jednej faktúry proces fakturácie začína tým, že fakturanti dostanú e-mailom informáciu z IS Oracle, že vodič uzavrel trasu a IS Oracle začne tlačiť expedičné doklady.

Expedičné doklady pozostávajú z:

- trasového listu,
- dodacieho listu,
- faktúry,
- potvrdenia o prevzatí v hotovosti (v prípade platby v hotovosti),
- potvrdenie k prevzatiu omamných a psychotropných látok (ak sa tam taký tovar nachádza).

Fakturanti skompletizujú, skontrolujú a pospájajú všetky dokumenty podľa trasového listu, následne ich odovzdajú vodičovi, ktorý rozvezie tovar a doklady do lekární.

V prípade zberných tovarových faktúr fakturácia tovaru prebieha na základe dohody medzi úsekom predaja a lekárnou. Pričom interval fakturácie je uvedený v IS Oracle pri každom odberateľovi samostatne. Vedúca oddelenia fakturácie každý pracovný deň o 8:00 vyhotoví faktúry za predchádzajúci deň a pošle ich na tlačiarne do jednotlivých distribučných stredísk. V prípade elektronickej komunikácie ich automaticky IS Oracle pošle aj na mail odberateľa. Zberné marketingové faktúry sú vystavované vždy jedenkrát mesačne a to po skončení mesiaca na základe pokynu vedúceho oddelenia fakturácie.

Faktúry vystavené ručne sa vystavujú na základe podkladov z oddelenie logistiky a iba v ODS Bojnice. Ide väčšinou o promptne vystavené doklady.

Unipharma má veľmi dobre prepracovaný systém riadenia pohľadávok. Spoločnosť má vypracovanú „Internú smernicu pre riadenie pohľadávok v spoločnosti“.

Pri vzniku pohľadávky spoločnosti sa každý dotknutý zamestnanec musí vyjadriť do troch pracovných dní k skúmanej pohľadávke.

Faktory ovplyvňujúce predajné podmienky Unipharmy:

- bonita klienta,
- doba splatnosti,
- výška fakturácie,
- spôsob uzavretia dohody.

Bonitu klienta preveruje riaditeľ úseku predaja, napr. na základe referencií, Obchodného registra, Finstatu, či nemá záväzky voči Up a či sa nenachádza v Zozname subjektov ohrozujúcich majetok spoločnosti.

Zoznam subjektov ohrozujúcich majetok spoločnosti si spoločnosť vedie sama a predstavuje zoznam fyzických a právnických osôb, s ktorými je možné spolupracovať len so súhlasom generálneho riaditeľa spoločnosti. Prístup k zoznamu majú vedúci zamestnanci a ich zástupcovia. Jeho analýzu má na starosti vedúci právneho oddelenia, pričom ho aktualizuje minimálne raz mesačne. Ide napr. o osoby:

- voči ktorým je alebo bolo vedené súdne konanie alebo exekúcia,
- ktoré, voči Up vedú súdne konanie alebo exekúciu,
- ktoré, sú spriaznené s osobami uvedenými v predchádzajúcich bodoch.

Doba splatnosti pohľadávok Unipharmy je obvykle 14 dní. O splatnosti pohľadávok v dĺžke od 15 do 30 dní rozhoduje vedúci predmetného úseku. A pri splatnostiach pohľadávok nad 31 dní rozhoduje riaditeľ divízie ekonomiky a služieb.

Rozhodnutie o obrate fakturácie za dodaný tovar alebo poskytnutú službu je ohraničené právomocami pracovníkov. Pri uzavretom obchode do 3 500€ rozhoduje sám vedúci úseku. Pri pohľadávkach nad 3 501€ vedúci úseku podáva návrh a generálny riaditeľ rozhoduje o prevedení obchodu.

Po uzavretí dohody o dodávke tovaru alebo poskytnutí služby, v ktorej boli dohodnuté všetky podmienky obchodného vzťahu je vystavená faktúra s dohodnutou dobou splatnosti.

Účtovanie bankových výpisov prebieha na dennej báze, aby bolo možné sledovať aktuálne saldo pohľadávok v spoločnosti.

Referent pohľadávok sleduje prehľad neuhradených pohľadávok na denne báze. Každých 7 dní (v pondelok) generuje zostavu neuhradených pohľadávok a posiela ich riaditeľovi úseku predaja a ODS, vedúcemu odboru predaja, právnomu odboru a kontroly.

Pri pohľadávkach po splatnosti do 7 dní referent len informuje zamestnanca, ktorý má na starosti predmetného obchodného partnera. Prípadne ak je pohľadávku možné započíta, tak ju Up automaticky započíta.

Pri pohľadávkach po lehote splatnosti v časovom rozhraní 8 až 14 dní referent pohľadávok iba telefonicky kontaktuje dlžníka a dohodne s ním dodatočnú lehotu na úhradu (max. 7 dní od telefonátu).

Po 14 dňoch referent pohľadávok zašle dlžníkovi upomienku s lehotou splatnosti 7 dní. Potom nasleduje opakovaná upomienka, opäť po 7 dňoch. Posledná upomienka je predžalobná, ktorú posiela referent doporučené.

Pri reklamáciách a sporných pohľadávkach Up rieši iba tú časť, ktorá nebola reklamovaná.

Z účtovného hľadiska si Unipharma vedie pohľadávky analyticky, tak rozdelené, aby mala lepší prehľad a aby IS Oracle vedel správne vypočítať prípadný finančný bonus odberateľa.

Pohľadávky z obchodného styku má Unipharma analyticky rozdelené na:

- 311 100 Tuzemskí odberatelia,
- 311 200 Marketingoví odberatelia,
- 311 400 Opravy základu dane,
- 311 410 Emergentný kanál – pohľad,
- 311 460 Zahraniční odberatelia,
- 311 600 Režijní odberatelia,
- 311 601 Odberatelia časopisu Lekárnik
- 311 604 Prebaľovanie liekov
- 311 607 Odberatelia Plus Lekárne

Na účte Tuzemskí odberatelia je účtovaný predaj tovaru a poskytovaných služieb tuzemským odberateľom, ako sú napr. distribútori, lekárne, výdajne, záchranky a zdravotné

poist'ovne. Dosahujú najvyšší ročný obrat, a to 713 miliónov EUR, splatnosť majú do 180 dní. Marketingový odberatelia majú splatnosť 45 dní. Faktúry z predaja humanitných liekov majú splatnosť 15 až 175 dní a zahraniční odberatelia majú vždy splatnosť 60 dní. Odberatelia za zneškodnenie liekov po expirácií, informačné služby, skladovanie, nájomné skladov a motorových vozidiel majú dohodnutú splatnosť pohľadávok 10 až 240 dní. Tržby z predaja časopisu Unipharmy majú splatnosť v počte dní 14 alebo 60. Pohľadávky za prebaľovanie liekov majú splatnosť vždy 30 dní, taktiež aj tržby z predaja Lekárne Plus. Pre väčší odbyt tovarov spoločnosť od roku 2022 poskytuje vybraným odberateľom dlhodobú dobu splatnosti ich pohľadávok.

Ostatné pohľadávky Unipharmy sú tvorené najmä z poskytnutých pôžičiek fyzickým a právnickým osobám a pohľadávok voči podnikom v skupine. V menšej a nepodstatnej miere poskytnutými preddavkami, postúpením pohľadávok a pohľadávok voči zamestnancom. V rokoch 2021 a 2023 tvoria krátkodobé ostatné pohľadávky až 91% z celkových ostatných pohľadávok. V roku 2022 to bolo iba vo výške 70 %. Na základe požiadavky spoločnosti nebudeme viac konkretizovať a rozoberať ostatné pohľadávky.

5.3 Dokladovanie, evidencia a riadenie záväzkov z obchodného styku

Všetky režijné a zálohové faktúry sú evidované na recepcií, v Registratúrnom denníku, v elektronickej forme v Intranete Up najneskôr 48 hodín od prijatia. Schválenie vecnej správnosti, cenovej správnosti a nariadenie/schválenie musí byť vykonané minimálne tromi rôznymi zamestnancami. Formálnu správnosť faktúry overuje účtovníčka.

Schvaľovanie faktúr prebieha dvomi spôsobmi, a to mimo konsignačných dodávok alebo tovarových dodávok z konsignácie.

Tovarové faktúry mimo konsingnačné dodávky spravidla medzi 10:00-10:30 na dennej báze preberá vedúci oddelenia spracovania tovarových faktúr od referentov z oddelenia príjmu DS BO všetky faktúry Up za dodanie tovaru, spolu s nevyhnutnou sprievodnou dokumentáciou, t. j. dodacie listy od dodávateľa a interné dodacie listy Unipharmy. Tovarové faktúry nie sú schvaľované konkrétnymi osobami. Ale kontrola je založená na precíznej kontrole podkladov z oddelenia dokladového príjmu úseku Nákupu ako aj z oddelenia príjmu tovaru každého ODS Up. Pričom k úhrade sú uprednostnené záväzky s bonusom za okamžitú alebo včasnú úhradu.

Tovarové faktúry z konsignácie vyhotovuje dodávateľ na základe mesačného hlásenia, vyhotoveného referentom nákupu Up a vystavuje sa za predchádzajúci mesiac. Pričom všetky musia byť doručene elektronicky alebo papierovo na DS BO. Kde sú spracovávané na dennej báze.

Riadenie záväzkov spoločnosti nie je upravené žiadnou vnútornou smernicou. Nakoľko spoločnosti sú poskytované významné skontá pri objeme obchodu a jeho včasnej úhrade, tak si dáva pozor na ich pravidelné úhrady. Spoločnosť má veľmi málo dodávateľov, zato pravidelných a veľkých. Z tohto dôvodu si dáva pozor na včasné úhrady. Spoločnosť má aj tzv. preklenovací, kontokorentný účet a revolvingové úvery. Z pohľadu riadenia záväzkov Up nie je, až tak zaujímavá ako z pohľadu pohľadávok.

Záväzky z obchodného styku má Up rozdelené iba na tri analytické účty, a to:

- 321 100 Dodávatelia tuzemskí
- 321 200 Dodávatelia zahraniční
- 321 300 Dodávatelia OAMS

Z pohľadu doby splatnosti majú tuzemskí aj zahraniční dodávatelia splatnosť 15 až 30 dní. Dodávateľské faktúry z online monitorovacieho systému zabezpečenia majú dobu splatnosti 60 dní, aj to z dôvodu dĺžky administrácie.

Ostatné záväzky Unipharmy sú tvorené z najväčšej časti kontokorentných účtov a revolvingových úverov. Časť je tvorená zo záväzkov za prenájom priestorov, kancelárskych strojov a automobilov, záväzkov zo sociálneho fondu, vydaných dlhopisov, odchodného a záväzkov voči spoločníkom a v rámci konsolidovaného celku. Pozitívne je, že spoločnosť v roku 2023 splatila zostatok dlhodobého úveru.

5.4 Dokladovanie, evidencia a riadenie záväzkov v spoločnosti

V tejto časti diplomovej práce si najprv z účtovných závierok za roky 2021 až 2023 odvodíme aj pomocou hlavných kníh údaje potrebné k rozboru ukazovateľov likvidity a aktivity.

Neskôr vypočítame za všetky sledované roky čistý pracovný kapitál, všetky tri stupne likvidity, priemernú dobu obratu zásob, pohľadávok a záväzkov. Následne vyčíslime rýchlosť obratu pohľadávok a záväzkov, obratový cyklus peňazí a obchodný deficit.

Tabuľka 6 Údaje pre analýzu likvidity a aktivity spoločnosti v EUR (vlastné spracovanie)

Položka	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Krátkodobé aktíva	170 332 180	165 589 322	187 582 815
Zásoby	48 323 615	45 886 037	55 493 827
Krátkodobé pohľadávky	107 447 278	109 591 685	118 860 218
Pohľadávky z obchodného styku	102 967 338	107 781 133	109 979 419
Peňažné prostriedky	7 046 913	3 317 189	5 913 335
Dlhodobé záväzky	2 721 401	3 001 921	2 445 603
Krátkodobé záväzky	156 161 161	181 962 402	181 254 011
Záväzky z obchodného styku	94 716 960	87 610 997	118 423 280
Tržby za predaj tovaru	543 850 005	573 034 167	624 414 584
Tržby za predaj služieb	4 548 520	5 892 254	4 743 682

V tabuľke 6 sú uvedené vybrané údaje z Individuálneho výkazu finančnej pozície za jednotlivé roky, ktoré sú potrebné k výpočtu ukazovateľov likvidity a aktivity spoločnosti. Pred výpočtom likvidity spoločnosti, vypočítame ešte podiel čistého pracovného kapitálu na obežných aktívach.

$$\text{ČPK 2021} = (170\,332\,180 - 156\,161\,161) / 170\,332\,180 = 8,32\%$$

$$\text{ČPK 2022} = (165\,589\,322 - 146\,369\,899) / 165\,589\,322 = 11,61\%$$

$$\text{ČPK 2023} = (187\,582\,815 - 176\,307\,314) / 187\,582\,815 = 6,01\%$$

Z výsledkov čistého pracovného kapitálu vyplýva, že Unipharma nemá krátkodobú finančnú stabilitu podniku. Čistý pracovný kapitál za všetky sledované roky dosahuje alarmujúce hodnoty. Najhoršiu finančnú stabilitu dosiahla Unipharma v roku 2023 a to v hodnote iba 6%.

Tabuľka 7 Výpočet ukazovateľov likvidity spoločnosti (vlastné spracovanie)

Položka	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
I. stupeň likvidity	0,0451	0,0182	0,0326
II. stupeň likvidity	0,7332	0,6205	0,6884
III. stupeň likvidity	1,0907	0,9100	1,0349

Z vypočítaných ukazovateľov likvidity vyplýva, že spoločnosť nie je schopná platiť svoje krátkodobé záväzky zo svojich vlastných zdrojov. Z pohľadu likvidity spoločnosť nedosahuje odporúčané hodnoty na jednotlivých úrovniach likvidity ani v jednom sledovanom období. Najhoršie je na tom okamžitá likvidita, tzv. likvidita I. stupňa, ktorá má alarmujúce hodnoty, iba 10 – 20% z odporúčaných hodnôt. Čo je spôsobené aj tým, že spoločnosť platí všetky svoje záväzky prostredníctvom revolvingových úverov a kontokorentných účtov. Aby naplnila a získala poskytnuté finančné bonusy od dodávateľov tovarov a služieb a získala, čo najlepšie ceny.

Tabuľka 8 Výpočet ukazovateľov aktivity Unipharmy (vlastné spracovanie)

Položka	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Doba splatnosti pohľadávok z obchodného styku	67,5936	67,0227	62,9295
Rýchlosť obratu pohľadávok	5,3259	5,3713	5,7207
Doba splatnosti záväzkov z obchodného styku	62,1776	54,4801	67,7610
Rýchlosť obratu záväzkov	5,7899	6,6079	5,3128
Doba obratu zásob	31,7224	28,5338	31,7532

Doba obratu pohľadávok v spoločnosti medziročne klesá, čo môžeme hodnotiť pozitívne. Pretože spoločnosť skôr zinkasuje finančné prostriedky za predaj tovaru a poskytnutie služieb. V roku 2021 bola priemerná doba splatnosti krátkodobých pohľadávok z obchodného styku 68 dní. V roku 2022 sa priemerná splatnosť pohľadávok skrátila o jeden deň, a to na 67 dní. V roku 2023 prišlo ku skráteniu splatnosti pohľadávok na 63 dní. Z dôvodu veľkého objemu pohľadávok, nie je medziročne výrazný rozdiel v rýchlosti obratu pohľadávok. V celom sledovanom období sa drží v rozpätí 5-6 krát za účtovné obdobie. Negatívne hodnotíme spoločnosť z pohľadu doby úhrady krátkodobých záväzkov z obchodného styku. Napriek tomu, že spoločnosti záleží na včasnej úhrade záväzkov dodávateľom, tak priemernú dobu splatnosti má 55-68 dní. Najlepšie výsledky spoločnosť dosahovala v roku 2022, s dobou splatnosti 54 dní. Najhoršiu dobu splatnosti záväzkov spoločnosť dosiahla v roku 2023, a to až 68 dní. Rýchlosť obratu záväzkov v Unipharme dosahuje podobné hodnoty, ako rýchlosť obratu pohľadávok, čiže 6-7 dní. Doba obratu zásob je v sledovaných rokoch ako na hojdačke. K obratu zásob v spoločnosti dochádza priemerne každý 31 deň.

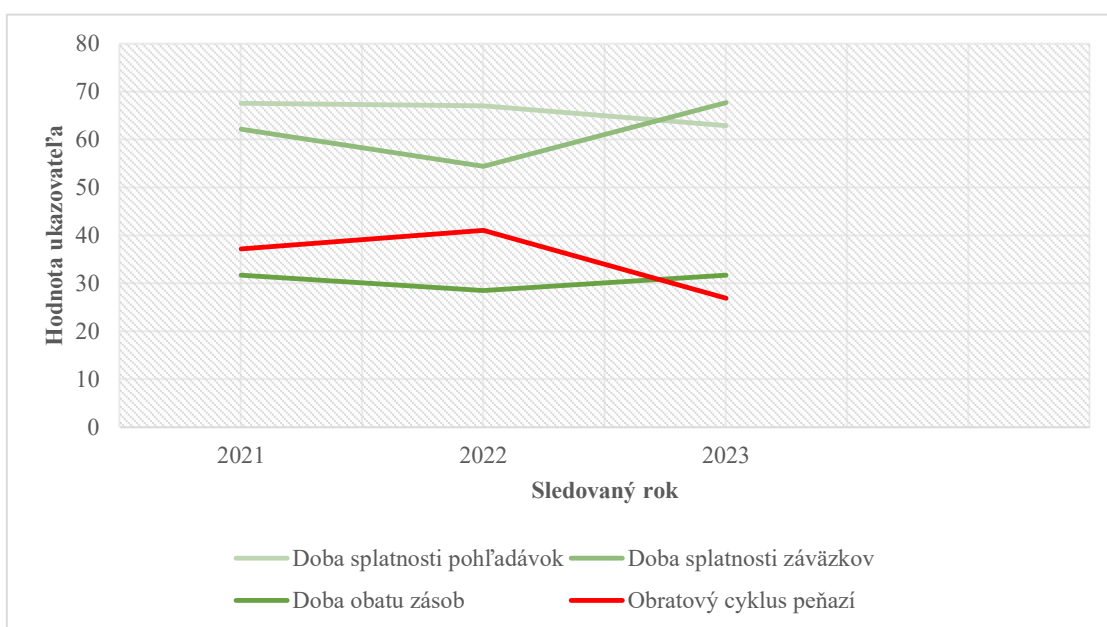
Obratový cyklus peňazí 2021 = $31,7224 + 67,5936 - 62,1776 = 37,1384$

Obratový cyklus peňazí 2022 = $28,5338 + 67,0227 - 54,4801 = 41,0764$

Obratový cyklus peňazí 2023 = $31,7532 + 62,9295 - 67,7610 = 26,9217$

Vo výpočtu obratového cyklu peňazí nám vyšlo, že najdlhšie zo sledovaných rokov mala spoločnosť viazané finančné prostriedky v roku 2022. A najkratšie boli uložené finančné prostriedky v zásobách a pohľadávkach v dobe 27 dní, a to v roku 2023. Pozitívne teda hodnotíme rozdiel medzi rokmi 2022 a 2023, kedy prišlo ku skráteniu uloženia finančných prostriedkov o 14 dní. Ak pôjde spoločnosť ďalej týmto smerom, bude mať lepšiu finančnú stabilitu na trhu.

Graf 2 Porovnanie doby obratu pohľadávok a doby obratu záväzkov (vlastné spracovanie)

Graf 2 zobrazuje priebeh doby obratu zásob, pohľadávok, záväzkov a celkový cyklus peňazí Unipharmy. Červenou farbou je zobrazený počet dní, počas ktorých sú finančné prostriedky spoločnosti uložené v obežnom majetku. Teda aký je ročný rozdiel medzi platbou za nákup tovaru alebo službu a inkasom za predaj tovaru a služieb. Z grafu vyplýva, že spoločnosť je na dobre ceste k skráteniu obratového cyklu peňazí. Pri takom objeme pohľadávok a záväzkoch, je rozdiel medzi ich dobou splatnosti zanedbateľný. Z nižšie uvedeného výpočtu obchodného deficitu vyplýva, že rozdiel medzi dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov je iba niekoľkodňový.

Obchodný deficit 2021 = $67,5936 - 62,1776 = 5,4160$

Obchodný deficit 2022 = $67,0227 - 54,4801 = 12,5426$

Obchodný deficit 2023 = 62,9295 – 67,7610 = -4,8315

V roku 2022 spoločnosť poskytla svojim odberateľom obchodné úvery o 13 dní dlhšie ako boli poskytnuté dodávateľské úvery Unipharme. V roku 2021 dosiahla Unipharma o niečo lepšie výsledky z pohľadu rozdielu medzi odberateľskými a dodávateľskými obchodnými úvermi, a to v dĺžke 5 dní. Pozitívne hodnotíme obchodný deficit dosiahnutý v roku 2023 v hodnote -5 dní. Z čoho vyplýva, že obchodné úvery poskytnuté Unipharme mali vyššiu hodnotu ako úvery, ktoré spoločnosť sama poskytla svojim odberateľom.

Tabuľka 9 Platobná neschopnosť a celková zadlženosť Unipharmy (vlastné spracovanie)

Položka	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Platobná neschopnosť	1,4340	1,6275	1,5455
Celková zadlženosť	79,32 %	80,02 %	75,54 %

Spoločnosť nie je schopná uhradiť záväzky spoločnosti v prípade nutnosti svojimi zdrojmi. Z tohto pohľadu je platobne neschopná vo všetkých sledovaných rokoch. Vypočítané hodnoty celkovej zadlženosti spoločnosti v sledovaných rokoch nám len potvrdzujú, že Unipharma je vo veľkej miere zadlžená a ani v jednom sledovanom roku nedosiahla odporúčané hodnoty. Najhoršiu zadlženosť mala v roku 2022 v hodnote 80%. Naopak najlepšie výsledky z pohľadu zadlženosti mala v roku 2023, a to 75,50%. Z výpočtov vyplýva, že majetok Unipharmy je krytý z podstatnej časti cudzími krátkodobými zdrojmi.

6 PROJEKT NA RIADENIE POHL'ADÁVOK A ZÁVÄZKOV V LEHOTE SPLATNOSTI

V nasledujúcej časti diplomovej práce vypracujeme projekty so zameraním na nový koncept riadenia pohľadávok a záväzkov z obchodného styku z hľadiska doby splatnosti. Z rozboru a analýzy finančných ukazovateľov v predchádzajúcej časti je jednoznačne problémom nepomer medzi dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov z obchodných vzťahov. V návrhoch rozoberieme možnosti pre úpravu splatnosti pohľadávok a záväzkov z obchodného styku Unipharmy na základe údajov z roku 2023.

6.1 Projekt na riadenie pohľadávok z obchodného styku v lehote splatnosti

Prvá projektová časť diplomovej práce bude zameraná na pohľadávky z obchodného styku v lehote splatnosti. Tie vidíme ako problematické z hľadiska likvidity a finančnej stability podniku. Spoločnosť má veľa vnútorných smerníc z pohľadu účtovníctva, priebehu vymáhania a riadenia pohľadávok. Avšak chýba jej smernica určená pre zamestnancov obchodného úseku z pohľadu odporúčanej doby splatnosti za dodaný tovar alebo poskytnutú službu.

Ako podklad k navrhnutiu riešenia sme si najprv na základe salda pohľadávok z obchodného styku k 31.12.2023 vyčíslili pohľadávky v splatnosti a po splatnosti za jednotlivé analytické účty z hlavnej knihy. Tento prepočet je znázornený v tabuľke 9.

Tabuľka 10 Rozbor pohľadávok z obchodného styku v lehote a po lehote splatnosti na analytické účty Unipharmy v EUR (vlastné spracovanie)

Analytický účet	Odberatelia k 31.12.2023	V lehote splatnosti	Po lehote splatnosti
Tuzemskí odberatelia	108 966 183,15	98 164 120,97	10 802 062,18
Marketingoví odberatelia	52,73	42,27	10,46
Pohľad emergentný kanál	1 282 985,71	1 250 021,77	32 963,94
Pohľadávky ALK	949 551,21	871 625,19	77 926,02
Režijný odberatelia	603 733,29	413 824,98	189 908,31
Odberatelia Lekárnik	6 887,94	5 843,70	1 044,24
Odberatelia úroky	123,26	0,00	123,26
Prebaľovanie liekov	10 815,83	8 909,12	1 906,71

Odberatelia Plus Lekárne	1 100,00	1 100,00	0,00
Spolu	111 821 433,12	100 715 488,00	11 105 945,12

Z rozboru pohľadávok z obchodného styku nám vyšlo, že spoločnosť má uložené finančné prostriedky v pohľadávkach v lehote splatnosti. Vzhľadom na veľkosť obratu pohľadávok z obchodného styku, sú pohľadávky po lehote splatnosti zanedbateľné.

Z tohto dôvodu si prepočítame priemernú poskytovanú dobu splatnosti pohľadávok z obchodného styku v lehote splatnosti na jednu faktúru vo vzťahu na jednotlivé analytické účty hlavnej knihy.

Tabuľka 11 Výpočet priemernej poskytovanej splatnosti faktúry podľa účtov v HK (vlastné spracovanie)

Názov AU	Celkový počet dní splatnosti (v dňoch)	Celkový počet faktúr (v ks)	Priemerná doba splatnosti (v dňoch)
Tuzemskí odberatelia	2 004 177	27 502	72,87
Marketingoví odberatelia	12 240	272	45,00
Pohľad emergentný kanál	132 666	1 900	69,82
Pohľadávky ALK	2 940	49	60,00
Režijní odberatelia	66 673	2 103	31,70
Odberatelia Lekárnik	246	11	22,36
Prebaľovanie liekov	480	16	30,00
Odberatelia Plus Lekárne	30	1	30,00
Spolu	2 219 452	31 854	

Z tabuľky 11 vyplýva, že Unipharma má priemernú dobu splatnosti pohľadávok z obchodného styku najnižšiu pri odberateľov odborného časopisu Lekárnik, a to 22 dní. Najdlhšiu priemernú dobu splatnosti majú tuzemskí odberatelia, a to 73 dní. Odberatelia emergentného kanála majú priemernú splatnosť 70 dní. Túto splatnosť nevieme ovplyvniť, nakoľko ide o obchody s humanitnými liekmi a proces schvaľovania a inkasa za predaný tovar je komplikovaný a dlhý. Tržby z Plus Lekárni a za prebaľovanie liekov majú priemernú splatnosť 30 dní. Z analýzy pohľadávok z obchodného styku v lehote splatnosti nám vyšlo, že priemerná doba splatnosti vystavenej faktúry je 45 dní.

6.1.1 Zníženie priemernej doby splatnosti na 30, 35 a 40 dní

Spoločnosť má dlhú priemernú dobu splatnosti preto náš prvý návrh súvisí so skrátením priemernej doby splatnosti z 45 dní na 30, 35 alebo aspoň 40 dní. Vypočítame to tak, že do vzorca doby obratu pohľadávok dosadíme dobu obratu pohľadávok, tržby zostanú rovnaké a zistíme aký by bol stav pohľadávok 31.12.2023 po takomto dosadení.

Tabuľka 12 Výpočet nového salda pohľadávok z obchodného styku, obratového cyklu peňazí a obchodného deficitu (vlastné spracovanie)

Navrhovaná doba inkasa pohľadávok (v dňoch)	Predpokladaný stav pohľadávok k 31.12.2023 (v EUR)	Obratový cyklus peňazí (v dňoch)	Obchodný deficit (v dňoch)
40	69 906 474	3,99	-27,76
35	61 168 165	-1,01	-32,76
30	52 429 856	-6,01	-37,76

Ak by spoločnosť dosahovala priemernú dobu splatnosti pohľadávok z obchodného styku v dĺžke 40 dní, tak saldo odberateľov ku koncu roka by mala v hodnotu 81 012 419€. Navrhovaná priemerná doba splatnosti pohľadávok by mala pozitívny vplyv aj na skrátenie doby, kedy má Unipharma uložené peňažné prostriedky v obežnom majetku z pôvodných 27 na 4 dni. Vďaka zmenenej dobe obratu by mala poskytnuté dodávateľské úvery v porovnaní s úvermi, ktoré poskytuje ona sama svojim odberateľom v dĺžke 4 dní.

Pri odporúčanej dobe splatnosti pohľadávok v dĺžke 35 dní, by prišlo k poklesu salda odberateľov na konci účtovného obdobia o 39 547 323€, peňažné prostriedky by spoločnosť nemala vôbec uložené v obežných aktívach. A získala by úver od dodávateľov s dobou splatnosti 33 dní.

Pri navrhutej priemernej dobe splatnosti v dĺžke 30 dní, by odberatelia mali na konci roka saldo vo výške 63 535 801€, čo by malo za následok zníženie salda odberateľov o 43%. V tomto prípade by ale musela spoločnosť použiť úver na pokrytie zásob a úhradu svojich záväzkov. Z pohľadu obchodného styku, by získala dodávateľský úver s dobou splatnosti 38 dní.

6.1.2 Skrátenie doby splatnosti tuzemských odberateľov

Z analýzy priemernej doby splatnosti pohľadávok z obchodného styku v lehote splatnosti nám najhoršie vyšli tuzemskí odberatelia. Preto spoločnosti navrhujeme zapracovať na

skrácení doby splatnosti predmetných faktúr. Celkové pohľadávky v roku 2023 boli vo výške 100 715 488 EUR, z toho tuzemskí odberatelia tvorili 98 164 121€ tržieb. To znamená, že predstavujú podiel vo výške 97,47% z celkových dosiahnutých tržieb. Týmto pomerom si prepočítame celkové tržby, aby sme mohli pracovať s dobou inkasa pohľadávok iba od tuzemských odberateľov účtovaných na analytickom účte 311 100. Čiže 97,4668 % z celkových tržieb 629 158 260 EUR, tržby tuzemských odberateľov teda predstavujú 613 220 165 EUR. Priemerná doba splatnosti tuzemských odberateľov podľa našich výsledkov je 73 dní. Spoločnosti odporúčame znížiť priemernú dobu splatnosti na 70 alebo 65 dní.

Tabuľka 13 Výpočet nového salda tuzemských odberateľov, obrátového cyklu peňazí a obchodného deficitu (vlastné spracovanie)

Navrhovaná doba inkasa pohľadávok (v dňoch)	Predpokladaný stav pohľadávok k 31.12.2023 (v EUR)	Obrátový cyklus peňazí (v dňoch)	Obchodný deficit (v dňoch)
70 dní	107 394 780	33,99 dní	2,239 dní
65 dní	99 723 725	28,99 dní	-2,761 dní

Odporúčaná doba splatnosti tuzemských odberateľov v dĺžke 70 dní, by mala za následok pokles neuhradených pohľadávok ku koncu účtovného obdobia o 4 426 653€. 34 dní by boli peňažné prostriedky uložené v obežných aktívach. A odberateľom by spoločnosť poskytovala úver na predaný tovar a poskytnuté služby v dĺžke 2 dní.

Pri poskytnutí 65-dňovej splatnosti tuzemským odberateľom by saldo odberateľov malo na konci roka hodnotu vo výške 99 723 725€, doba potrebná k zmene zásob a pohľadávok na peňažné prostriedky by bola 29 dní. A spoločnosti by dodávatelia poskytovali úver v dĺžke 3 dní.

6.2 Projekt na riadenie záväzkov z obchodného styku v lehote splatnosti

Projekt na riadenia záväzkov z obchodného styku v lehote splatnosti bude zameraný na predĺženie poskytnutej doby úhrady faktúr od dodávateľov spoločnosti. Opäť budeme vychádzať z roku 2023, kedy boli celkové tržby v hodnote 629 158 266EUR a ostatné záväzky dosiahli hodnotu 4 946 697EUR.

Na začiatok sme si z poskytnutého salda došlých faktúr k 31.12.2023 vypočítali priemernú dobu splatnosti záväzkov z obchodného styku v lehote splatnosti na jednu dodávateľskú faktúru.

Tabuľka 14 Výpočet priemernej doby splatnosti jednej dodávateľskej faktúry (vlastné spracovanie)

Počet faktúr (v ks)	Doba splatnosti jednej faktúry (v dňoch)	Celková doba splatnosti (v dňoch)
3 931	15	58 965
1 631	30	48 930
84	60	5 040

Z tabuľky 14 vyplýva, že spoločnosť má k 31.12.2023 neuhradených 5 646 dodávateľských faktúr, ktorých celková doba splatnosti je 112 935 dní. Z toho nám vyšla priemerná doba splatnosti záväzkov z obchodného styku v dĺžke 20,00 dní.

6.2.1 Predĺženie priemernej doby splatnosti dodávateľskej faktúry o 1 deň

Navrhujeme aby spoločnosť požiadala o predĺženie priemernej doby splatnosti záväzkov z obchodných vzťahov z pôvodných 20-tich dní na 21 dní.

$$21 = [(záväzky z obchodného styku + 4 946 697) / 629 158 266] * 360$$

$$21 * 629 158 266 = 360 (záväzky z obchodného styku + 4 946 697)$$

$$13 212 323 586 = 360 (záväzky z obchodného styku + 1 780 810 920)$$

$$11 431 512 666 = 360 \text{ záväzky z obchodného styku}$$

$$31 754 202 = \text{záväzky z obchodného styku}$$

Ak by spoločnosť dosiahla priemernú dobu splatnosti u dodávateľov z obchodného styku priemerne 21 dní, tak by mala ku koncu roka dodávateľov v hodnote 38 904 521 EUR.

$$\text{Nový obratový cyklus peňazí} = 31,7532 + 62,9295 - 21,00 = 73,68$$

$$\text{Nový obchodný deficit} = 62,9295 - 21,00 = 41,9295$$

Z vyššie uvedeného vyplýva, že ak by spoločnosť dosiahla u dodávateľov priemerne dlhšiu dobu splatnosti o jeden deň, tak tak by mala 74 dní uložené finančné prostriedky v obežných aktívach a dosahovala by obchodný deficit v hodnote 42 dní. Z uvedeného vyplýva, že riešenie na strane záväzkov nemá až taký veľký vplyv na zlepšenie chodu spoločnosti a finančnú stabilitu podniku. Na rozdiel od riešenie lehoty splatnosti na strane pohľadávok.

NÁVRHY A ODPORÚČANIA

Spoločnosť v súčasnej dobe rieši riadenie pohľadávok a záväzkov z pohľadu evidencie, kontroly a účtovania predmetných dokladov. Pri pohľadávkach z obchodného styku má spoločnosť kvalitne zautomatizované vystavovanie faktúr na jednotlivých distribučných strediskách spoločnosti. Pod drobnohľadom má dodržiavanie splatnosť pohľadávok z obchodného styku, avšak nerieši dĺžku doby splatnosti predmetných pohľadávok z obchodného styku. Čo sa pri podrobnejšej analýze pohľadávok z obchodného styku ukázalo ako podstatný problém nami skúmanej spoločnosti.

Za pozitívum súčasnej situácie v spoločnosti považuje, že z časového hľadiska má iba krátkodobé pohľadávky z obchodného styku a krátkodobé záväzky z obchodného styku.

Záväzky spoločnosti sú obvykle splatné 15 dní, pričom pohľadávky majú splatnosť aj 90, 180 prípadne aj viac dní. V uvedeného vyplýva, že spoločnosť nemá k dispozícii dostatočné množstvo vlastných finančných prostriedkov a je nútená použiť cudzie zdroje, napr. kontokorentný účet alebo revolvingový úver.

V prípade skrátenia doby splatnosti pohľadávok z obchodného styku vid'. „Projekt na riadenie pohľadávok z obchodného styku v lehote splatnosti“ by mala spoločnosť dostatok vlastných finančných prostriedkov. Čo by znamenalo zníženie cudzích zdrojov krytia a s tým súvisiacich nákladov, ako sú napríklad bankové úroky.

V návrhoch sme sa zaoberali projektom aj na strane záväzkov z obchodných vzťahov v lehote splatnosti. V tomto prípade navrhuje predĺženie doby splatnosti záväzkov z obchodného styku. Toto riešenie nemá však tak kladný vplyv na chod spoločnosti ako úprava doby splatnosti na strane pohľadávok.

Spoločnosti jednoznačne odporúčame popracovať na skrátení doby splatnosti pohľadávok z obchodného styku a zároveň predĺžení doby splatnosti krátkodobých záväzkov z obchodného styku.

ZÁVER

Finančnú situáciu podniku je potrebné sledovať rôznorodou škálou ukazovateľov v časovom období a najmä v súvislostiach jednotlivých faktorov. Takýto obraz zobrazuje reálnu ekonomickú situáciu podniku a tým pádom dovoľuje odhaľovať nielen príčiny, ale aj stratégiu jednotlivých ekonomických krokov do budúcnosti. Jedine týmto spôsobom dokáže byť spoločnosť pripravená na svoju budúcnosť, a to na základe výsledkov, ktoré spoločnosť dosiahla.

Diplomová práca bola rozdelená do kapitol, ktoré sa vzájomne obsahovo prelínali a nadväzovali na seba.

V teoretickej časti diplomovej práce sme sa venovali teoretickým pojmom a poznatkom k nami skúmanej téme, aby sme čo najlepšie vysvetlili celú problematiku vybranej témy.

V praktickej časti diplomovej práce sme sa venovali vybranej spoločnosti UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť, ktorú sme najprv opísali a charakterizovali. Následne sme definovali a rozobrali hospodárske výsledky. Na základe dostupných verejných údajov a interných materiálov spoločnosti sme vyčíslili potrebné ekonomické ukazovatele.

Cieľom diplomovej práce bolo spracovanie rozboru aktuálneho stavu riadenia pohľadávok a záväzkov vo vybranej spoločnosti za posledné tri roky. Následne sme vypracovali projekty na zlepšenie riadenia pohľadávok a záväzkov z obchodného styku v lehote doby splatnosti. Na základe vypracovaných projektov sme spoločnosti navrhli a odporúčali popracovať na predĺžení doby splatnosti pri záväzkoch z obchodného styku a skrátení doby splatnosti pri pohľadávkach z obchodného styku.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

BAŘINOVÁ, Dagmar., VOZŇÁKOVÁ, Iveta. *Pohledávky: právně, daňově, účetně*. Praha: Grada, 2007, 135 s. ISBN 80-247-1816-2.

BREALEY, Richard A., Stewart C. MYERS a Alan J. MARCUS. *Fundamentals of corporate finance*. Ninth edition. New York: McGraw-Hill Education. 2018, 640 s. ISBN 978-1-259-92196-4.

CENIGOVÁ, Anna. *Podvojně účtovníctvo pre podnikateľov*. Bratislava: Ceniga, 2012, 672 s. ISBN 978-80-969946-4-9.

DANIEL, Peter. *Kto má riadiť pohľadávky v podniku? In Finančný manažment a controlling*. 2011, s. 195-199, roč. IV. č. 4, ISSN 1337-7574.

DANIEL, Peter. *Oplatí sa zriadiť útvar správy pohľadávok v podniku? In Finančný manažment a controlling*. 2011, s. 327-332, roč. IV. č. 4, ISSN 1337-7574.

DANIEL, Peter. *Správa a vymáhanie pohľadávok*. Bratislava: IURA EDITION, 2013, 472 s. ISBN 978-80-8078-660-1.

DRBOHLAV, Jozef. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer. 2011, 220 s. ISBN 978-8-073-57599-1.

FREIBERG, František. *Finanční controlling : Koncepce finanční stability firmy*. Praha: Management Press, Ringier ČR, a.s. 1996, 216 s. ISBN 80-8044-020-4.

HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI, 2008, 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. Praha: C. H. Beck. 2004, 714 s. ISBN 8071798029, 9788071798026.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance – 3. vydání*. Praha: C. H. Beck. 2010, 811 s. ISBN 9788074001949.

KLIEŠTIK, Tomáš., CÚG Juraj. *Efektívne riadenie pohľadávok – výber a analýza obchodného partnera*. In Finančný manažment a controlling. 2010, roč. III. Č. 11, s. 611-618. ISSN 1337-7574.

KNÁPKOVÁ, Adriana., PAVELKOVÁ, Drahomíra., REMEŠ, Daniel., ŠTEKER Karel. *Finanční analýza-komplexní průvodce s příklady-3., kompletně aktualizované vydání.* Praha: Grada Publishing, 2017 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KŇAZOVICKÝ Peter. *Kredit manažment. Finančný manažér.* Bratislava: SAF, 2000, 73 s.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení.* Praha: Grada Publishing, 2013, 552 s. ISBN 978-8-024-74574-9.

MELICHERÍKOVÁ, Zuzana. *Manažment pohľadávok, metódy riešenia platobnej neschopnosti podniku,* Košice: Equilibria, 2014, 140 s. ISBN 978-80-8143-135-7.

MOLES, P., PARRINO, R., KIDWELL, D. *Corporate Finance.* John Wiley & Sons Ltd., 2011, 970 s. ISBN 978-8-074-00194-9.

NÝVLTOVÁ, Romana., MARINIČ Pavel. *Finanční řízení podniku.* Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.

OVEČKOVÁ, Oľga. *Slovník obchodného práva.* Bratislava: Iura Edition. 1994, 368 s. ISBN 8088715113.

OVEČKOVÁ, Oľga., CSACH Kristián. *Obchodné právo 1.* Bratislava: Wolters Kluwer, 2020, 316 s. ISBN 9788057101765.

OVEČKOVÁ, Oľga., ŽITŇANSKÁ Lucia. *Základy obchodného práva 2.* Bratislava: Wolters Kluwer (Iura Edition), 2010, 449 s. ISBN 9788080783457.

PARMENTER, David. *Key performance indicators.* New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2007. 320 s. ISBN 978-0-470-09588-1.

PEVNÁ, Jana. *Vybrané kapitoly z finančního řízení firmy. 1. vydání.* Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2017, 152 s. ISBN 978-80-245-2225-8.

REZŇÁKOVÁ, Mária. *Řízení platební schopnosti podniku.* Praha: Grada Publishing, 2010, 192 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

RŮČKOVÁ, Petra., ROUBIČKOVÁ, Michaela. *Finanční management.* Praha: Grada Publishing, 2012, 296 s. ISBN 978-80-247-4047-8.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. Praha: Grada Publishing, 2010, 138 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing. 2019. 160 s. ISBN 9788027120284.

SEDLIAČIKOVA, Mariana, VOLČKO, Ivan. *Controlling pohľadávok v teórii a praxi*. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, 2012. 85s. ISBN 978-80-228-2412-5.

SCHÖNFELD, Jaroslav. *Moderní pohled na oceňování pohledávek*. Praha: C. H. Beck, 2011, 169 s. ISBN 968-80-7400-302-8.

SIVÁK, Rudolf, BELANOVÁ, Katarína. *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2, 2015, 344 s. ISBN 978-80-89710-16-4.

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojný účetnictví 2019*. Praha: Grada Publishing, 2019, 192 s. ISBN 978-8-027-12249-3.

SYNEK, Miloslav. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2002, 479 s. ISBN 80-7179-736-7.

ŠIMAN, Josef., PETERA, Petr. *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: C. H. Beck, 2010. 192 s. ISBN 978-80-7400-117-8.

VOCHOZKA, Marek. *Finance podniku: Komplexní pojetí*. Praha: Grada Publishing. 2021, 312 s. ISBN 978-80-271-3267-6.

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. In: Úplné znenie zákonov. Ročník 2019, čiastka 98/1991, s. 280. ISBN 9788081730795.

Zákon č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník. In: Portál verejnej správy [online]. [cit. 2023-06-01]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>
Zákon č. 71/1967 Z. z. Zákon o správnom konaní (správny poriadok). In: Portál verejnej správy [online]. [cit. 2023-06-05]. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1967-71>

Zákon č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok. In: Portál verejnej správy [online]. [cit. 2023-06-20]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/20160614.html>

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, v znení neskorších predpisov. In: Portál verejnej správy [online]. [cit. 2023-06-04]. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/431/20060101.html>

<https://www.lekari.sk/zaujimavost/UNIPHARMA-ziskala-prestizne-europske-ocenenie-1030.html>

Interné smernice spoločnosti

Stanovy spoločnosti

Materiály spoločnosti

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATEK

§	Paragraf
a.s.	Akciová spoločnosť
AU	Analytické účty
DTP	Proces spracovania
HK	Hlavná kniha
MF	Ministerstvo financií
ODS Bratislava	Obchodno-distribučné stredisko Bratislava
ODS Bojnice	Obchodno-distribučné stredisko Bojnice
ODS Prešov	Obchodno-distribučné stredisko Prešov
ods.	Odsek
PÚP	Postupy účtovania podvojného účtovníctva
SR	Slovenská republika
s.r.o.	Spoločnosť s ručením obmedzením
ÚT	účtovná trieda
Zb.	Zbierka
ZÚ	Zákon o účtovníctve
Z. z.	Zbierka zákonov

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Logo spoločnosti UNIPHARMA.....	38
Obrázok 2 Logo Nadácie UNIPHARMA	39
Obrázok 3 Zisk UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť(www.finstat.sk).....	42

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Súvaha spoločnosti UNIPHARMA za rok 2023 v EUR (vlastné spracovanie).	43
Tabuľka 2 Štruktúra pohľadávok spoločnosti v EUR a percentách (vlastné spracovanie) .	44
Tabuľka 3 Štruktúra záväzkov spoločnosti v EUR a percentách (vlastné spracovanie)	45
Tabuľka 4 Tvorba opravných položiek Unipharmy k pohľadávkam z obchodného styku za rok 2023 v EUR (materiály spoločnosti)	45
Tabuľka 5 Typy finančných bonusov Unipharmy (vlastné spracovanie).....	46
Tabuľka 6 Údaje pre analýzu likvidity a aktivity spoločnosti v EUR (vlastné spracovanie)	52
Tabuľka 7 Výpočet ukazovateľov likvidity spoločnosti (vlastné spracovanie).....	52
Tabuľka 8 Výpočet ukazovateľov aktivity Unipharmy (vlastné spracovanie).....	53
Tabuľka 9 Platobná neschopnosť a celková zadlženosť Unipharmy (vlastné spracovanie)	55
Tabuľka 10 Rozbor pohľadávok z obchodného styku v lehote a po lehote splatnosti na analytické účty Unipharmy v EUR (vlastné spracovanie).....	56
Tabuľka 11 Výpočet priemernej poskytovanej splatnosti faktúry podľa účtov v HK (vlastné spracovanie)	57
Tabuľka 12 Výpočet nového salda pohľadávok z obchodného styku, obrátového cyklu peňazí a obchodného deficitu (vlastné spracovanie)	58
Tabuľka 13 Výpočet nového salda tuzemských odberateľov, obrátového cyklu peňazí a obchodného deficitu (vlastné spracovanie).....	59
Tabuľka 14 Výpočet priemernej doby splatnosti jednej dodávateľskej faktúry (vlastné spracovanie).....	60

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Zoznam dcérskych spoločnosti Unipharmy (vlastné spracovanie)	37
Graf 2 Porovnanie doby obratu pohľadávok a doby obratu záväzkov (vlastné spracovanie)	54

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha P 1 Individuálny výkaz finančnej pozície k 31.12.2023	72
Príloha P 2 Individuálny výkaz komplexného výsledku za rok končiaci sa 31.12.2023.....	73
Príloha P 3 Individuálny výkaz finančnej pozície k 31.12.2022	74
Príloha P 4 Individuálny výkaz komplexného výsledku za rok končiaci sa 31.12.2022.....	75

Príloha P 1 Individuálny výkaz finančnej pozície k 31.12.2023

Individuálna účtovná zvierka k 31.12.2023

Individuálny výkaz finančnej pozície k 31. decembru 2023

	Pozn.	2023 v €	2022 v €
AKTÍVA			
Dlhodobé aktíva spolu		55 589 585	65 563 324
Dlhodobý nehmotný majetok	12.	341 798	174 583
Dlhodobý hmotný majetok	13.	23 555 911	21 872 337
Dlhodobý finančný majetok	14.	30 878 391	42 436 281
Odložená daňová pohľadávka	24.	0	290 424
Ostatné dlhodobé pohľadávky	18.	813 485	789 699
Krátkodobé aktíva - obežné spolu		187 582 815	165 589 322
Zásoby	15.	55 247 827	45 886 037
Investície určené na predaj	16.	246 000	0
Pohľadávky z obchodného styku	17.	109 979 419	107 781 133
Ostatné krátkodobé pohľadávky	18.	7 782 961	1 810 552
Pohľadávka z dane z príjmov		1 097 838	0
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	19.	5 913 335	3 317 189
Ostatné krátkodobé aktíva	20.	7 315 435	6 794 411
AKTÍVA SPOLU		243 172 400	231 152 646
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY			
Vlastné imanie		59 472 786	46 188 323
Základné imanie	21.1	12 172 186	12 172 186
Kapitálové rezervy	21.2	8 262 981	-3 634 606
Emisné ážio		25 227	25 227
Nerozdelený zisk minulých období		39 012 392	37 625 516
Dlhodobé záväzky spolu		2 445 603	3 001 921
Dlhodobé záväzky z obchodného styku	23.	257 159	104 373
Dlhodobé rezervy	22.	0	1 786 698
Odložený daňový záväzok	24.	149 982	0
Dlhodobé záväzky z prenájmu	27.	1 903 615	1 096 004
Ostatné dlhodobé záväzky		134 847	14 846
Krátkodobé záväzky spolu		181 254 011	181 962 402
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	23.	118 423 280	87 610 997
Krátkodobé rezervy	22.	0	4 812 709
Krátkodobé úvery a kontokorentné účty	25.1	56 591 101	52 148 418
Krátkodobé záväzky z prenájmu	27.	1 292 933	750 937
Záväzok z dane z príjmov		0	1 046 838
Ostatné krátkodobé záväzky	2.6	4 946 697	35 592 503
Záväzky spolu		183 699 614	184 964 323
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY SPOLU		243 172 400	231 152 646

Príloha P 2 Individuálny výkaz komplexného výsledku za rok končiaci sa 31.12.2023

Individuálna účtovná zvierka k 31.12.2023

Individuálny výkaz komplexného výsledku za rok končiaci sa 31. decembra 2023

	Pozn.	2023 v €	2022 v €
Tržby za predaj tovaru	3.	624 414 584	573 034 167
Tržby za predaj služieb	3.	4 743 682	5 892 254
Ostatné prevádzkové výnosy	7.	3 509 153	3 778 910
Prevádzkové výnosy spolu		632 667 419	582 705 331
Náklady na obstaranie predaného tovaru	4.	-594 051 458	-545 630 967
Spotreba materiálu a energií	4.	-2 770 335	-2 938 061
Služby	6.	-9 016 545	-6 446 042
Osobné náklady	5.	-15 691 749	-15 045 419
Ostatné prevádzkové náklady	8.	-3 042 864	-3 616 891
Odpisy	9.	-2 264 350	-1 791 193
Prevádzkové náklady spolu		-626 837 301	-575 468 573
Prevádzkový zisk		5 830 118	7 236 758
Finančné výnosy	10.	1 355 809	294 644
Finančné náklady	10.	-4 780 744	-1 133 411
Strata z finančnej činnosti		-3 424 935	-838 767
Zisk pred zdanením		2 405 183	6 397 991
Daň z príjmov	11.	-497 087	-1 535 675
Zisk/Strata za rok z pokračujúcich činností		1 908 096	4 862 316
Zisk/Strata za rok z ukončovaných činností		0	0
ZISK ZA ROK		1 908 096	4 862 316
Ostatné súčasti komplexného výsledku, ktoré môžu byť reklasifikované do zisku/straty:			
Investície do dcérskych spoločností - zmena reálnej hodnoty		0	1 699 792
Investície do dcérskych spoločností - reklasifikácia do zisku/straty		0	0
Daň z príjmov vzťahujúca sa na zložky ostatných súčastí komplexného výsledku		0	0
Ostatné súčasti komplexného výsledku za rok po zdanení		0	1 699 792
CELKOVÝ KOMPLEXNÝ VÝSLEDOK ZA ROK		1 908 096	6 562 108

Príloha P 3 Individuálny výkaz finančnej pozície k 31.12.2022

Individuálny výkaz finančnej pozície k 31. decembru 2022

	Pozn.	2022 v €	2021 v €
AKTÍVA			
<i>Dlhodobé aktíva - neobežné</i>		64 483 201	29 655 491
Dlhodobý nehmotný majetok	3.	174 583	98 407
Práva užívať majetok	4.	1 830 415	723 890
Pozemky, budovy, zariadenia	5.	16 138 942	18 625 729
Investície do nehnuteľností	6.	3 902 980	245 351
Investície do dcérskych spoločností	7.	42 423 675	9 950 258
Investície do pridružených spoločností, ostatné finančné investície	8.	12 606	11 856
<i>Dlhodobé aktíva - obežné</i>		1 080 123	310 114
Odložená daňová pohľadávka	24.	290 424	249 484
Ostatné dlhodobé pohľadávky	11.	789 699	60 630
Dlhodobé aktíva spolu		65 563 324	29 965 605
<i>Krátkodobé aktíva - obežné</i>		166 057 385	170 332 180
Zásoby	9.	45 886 037	48 323 615
Investície určené na predaj	10.	0	2 589 322
Pohľadávky z obchodného styku	12.	107 781 133	102 638 211
Ostatné krátkodobé pohľadávky	11.	1 810 552	4 809 067
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	13.	3 317 189	7 046 913
Ostatné krátkodobé aktíva	14.	7 262 474	4 925 052
Krátkodobé aktíva spolu		166 057 385	170 332 180
AKTÍVA SPOLU		231 620 709	200 297 785
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY			
<i>Vlastné imanie</i>		46 656 386	41 415 223
Základné imanie	16.	12 172 186	12 172 186
Kapitálové rezervy	17.	-3 166 543	-3 733 705
Emisné ážio		25 227	25 227
Čistý zisk za účtovné obdobie		4 862 316	3 736 219
Nerozdelené zisky, straty		32 763 200	29 215 296
<i>Dlhodobé záväzky</i>		3 001 921	2 721 401
Dlhodobé záväzky z obchodného styku	20.	104 373	176 518
Dlhodobé rezervy	19.	1 786 698	1 311 451
Dlhodobé úvery bez krátkodobej časti úverov	18.	0	860 000
Dlhodobé záväzky z prenájmu		1 096 004	373 432
Ostatné dlhodobé záväzky	23.	14 846	0
<i>Krátkodobé záväzky</i>		181 962 402	156 161 161
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	20.	87 610 997	94 716 960
Krátkodobé rezervy	19.	4 812 709	3 485 738
Krátkodobé zamestnanecké požitky	22.	1 395 648	1 319 727
Krátkodobé úvery a kontokorentné účty	21.	51 648 418	50 763 825
Krátkodobá časť dlhodobých úverov	18.	500 000	720 000
Krátkodobé záväzky z prenájmu		750 937	362 157
Záväzok z dane z príjmov	24.	1 046 838	449 112
Ostatné krátkodobé záväzky	23.	34 196 855	4 343 642
Záväzky spolu		184 964 323	158 882 562
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY SPOLU		231 620 709	200 297 785

Príloha P 4 Individuálny výkaz komplexného výsledku za rok končiaci sa 31.12.2022

Individuálny výkaz komplexného výsledku za rok končiaci sa 31. decembra 2022

	Pozn.	2022 v €	2021v €
Tržby za predaj tovaru	25.	573 034 167	543 850 005
Tržby za predaj služieb	25.	5 892 254	4 548 520
Ostatné prevádzkové výnosy	26.	2 951 382	893 770
<i>Prevádzkové výnosy spolu</i>		<i>581 877 803</i>	<i>549 292 295</i>
Náklady na obstaranie predaného tovaru		-545 630 967	-517 618 440
Spotreba materiálu a energií	28.	-2 938 061	-2 187 259
Služby	29.	-6 446 042	-6 935 090
Náklady na zamestnanecké požitky	30.	-15 045 419	-14 003 469
Ostatné prevádzkové náklady	31.	-3 616 891	-1 591 936
Odpisy	32.	-1 791 193	-1 773 391
Tvorba poklesu hodnoty neobežného majetku		0	0
Tvorba poklesu hodnoty obežného majetku	33.	827 528	-314 365
Zmena stavu nedokončenej výroby a zásob hotových výrobkov		0	0
Aktivovaná vlastná výroba		0	0
<i>Prevádzkové náklady spolu</i>		<i>-574 641 045</i>	<i>-544 423 950</i>
<i>Prevádzkový zisk</i>		<i>7 236 758</i>	<i>4 868 345</i>
Finančné výnosy	27.	294 644	545 639
Finančné náklady	34.	-1 133 411	-998 167
<i>Finančné výnosy/náklady netto</i>		<i>-838 767</i>	<i>-452 528</i>
<i>Zisk pred zdanením</i>		<i>6 397 991</i>	<i>4 415 817</i>
Daň z príjmov		-1 535 675	-679 598
<i>Zisk/Strata za rok z pokračujúcich činností</i>		<i>4 862 316</i>	<i>3 736 219</i>
<i>Zisk/Strata za rok z ukončovaných činností</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
<i>ZISK ZA ROK</i>		<i>4 862 316</i>	<i>3 736 219</i>
<i>Ostatné súčasti komplexného výsledku, ktoré môžu byť reklasifikované do zisku/straty:</i>			
Investície do dcérskych spoločností - zmena reálnej hodnoty		1 699 792	1 287 057
Investície do dcérskych spoločností - reklasifikácia do zisku/straty		0	0
<i>Ostatné súčasti komplexného výsledku za rok po zdanení</i>		<i>1 699 792</i>	<i>1 287 057</i>
CELKOVÝ KOMPLEXNÝ VÝSLEDOK ZA ROK		6 562 108	5 023 276
<i>Zisk na akciu</i>			
Zisk na akciu – základný		20	11
Zisk na akciu – redukovaný		20	11